

Raport o stanie
Gminy Ryczywół za
2019 rok

CZERWIEC 2020 ROKU

Raport o stanie gminy został sporządzony zgodnie z zapisem art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Raport zawiera podsumowanie działalności Wójta w roku 2019, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy oraz funduszu sołectkiego.

Spis treści

Ogólna charakterystyka Gminy (w tym demografia)	4
Władze Gminy i realizacja uchwał Rady Gminy	8
Urząd Gminy.....	10
Informacja o realizacji strategii i programów.....	13
Ład przestrzenny.....	37
Gospodarka wodociągowo – kanalizacyjna.....	42
Informacja o stanie mienia komunalnego.....	49
Oświata i edukacja.....	52
Rozwiązywanie problemów społecznych.....	63
Kultura.....	78
Sport i rekreacja.....	83
Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	86
Współpraca z innymi samorządami, instytucjami i organizacjami.....	89
Informacje finansowe.....	91
Ewidencja działalności gospodarczej, największe przedsiębiorstwa.....	96
Promocja gminy.....	97

1. Ogólna charakterystyka gminy (w tym demografia).

Gmina Ryczywół jest gminą wiejską, leżącą na terytorium powiatu obornickiego, w województwie wielkopolskim. W latach 1975-1998 gmina stanowiła część dawnego województwa pilskiego, w rejonie administracyjnym Chodzieży. Od północy graniczy z gminą Budzyń (powiat chodzieski), od zachodu z gminami: Czarnków, Połajewo (powiat czarnkowsko-trzcianecki), od południa z gminą Oborniki, a od wschodu z gminą Rogoźno.

Gmina Ryczywół zajmuje powierzchnię 15 476 ha (155 km²), licząc przy tym 7244 mieszkańców (stan na 31.12.2019 r.), w tym zameldowanych na pobyt stały 7158 oraz 86 zameldowanych na pobyt czasowy. W związku z powyższym gęstość zaludnienia oszacowano na 47 os./km². Na terenie gminy znajduje się 14 sołectw i 32 miejscowości. Gminę Ryczywół podzielono na 19 obrębów geodezyjnych: Boruchowo, Dąbrówka Ludomska, Gorzewo, Gościejewko, Igrzyna, Krężoły, Lipa, Ludomicko, Ludomy, Ninino, Orłowo, Piotrowo, Połajewice, Radom, Ryczywół, Skrzetusz, Tłukawy, Wiardunki i Zawady.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały według płci z podziałem na poszczególne miejscowości:

Lp.	Miejscowość	Kobiety		Mężczyźni		Razem	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1.	Boruchowo	30	29	38	38	68	67
2.	Chlebowo	8	9	10	9	18	18
3.	Chmielewo	7	7	10	10	17	17
4.	Dąbrówka Ludomska	78	77	101	104	179	181
5.	Drzonek	8	10	12	12	20	22
6.	Gorzewko	28	29	31	29	59	58
7.	Gorzewo	337	343	323	316	660	659

Raport o stanie Gminy Ryczywół za 2019 rok

8.	Gościejewko	26	26	33	33	59	59
9.	Gościejewo Leśne	12	12	8	8	20	20
10.	Igrzyna	1	0	1	2	2	2
11.	Kreżoły	34	35	38	39	72	74
12.	Lipa	358	352	353	346	711	698
13.	Lipa-Bagna	0	1	3	3	3	4
14.	Lipa Nowa	19	18	16	15	35	33
15.	Lipa Wojciechowo	14	13	17	17	31	30
16.	Ludomicko	2	2	2	2	4	4
17.	Ludomki	178	176	155	155	333	331
18.	Ludomy	219	217	238	233	457	450
19.	Ludomy Leśniczówka	2	1	3	3	5	4
20.	Łaszczewiec	30	30	29	28	59	58
21.	Łopiszewo	67	62	58	58	125	120
22.	Ninino	138	140	124	123	262	263
23.	Orłowo	62	60	79	75	141	135
24.	Piotrowo	56	57	52	52	108	109
25.	Połajewice	4	4	7	7	11	11
26.	Radom	117	116	120	117	237	233
27.	Ryczywół	1224	1221	1174	1160	2398	2381
28.	Skrzetusz	171	174	187	186	358	360
29.	Tłukawy	155	155	169	168	324	323

Raport o stanie Gminy Ryczywół za 2019 rok

30.	Trzy Góry	13	13	19	19	32	32
31.	Wiardunki	137	144	153	154	290	298
32.	Zawady	52	52	55	52	107	104
	Razem					7205	7158

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba osób zameldowanych na terenie Gminy wykazuje tendencję malejącą.

Zmiany demograficzne dla omawianej gminy prezentuje poniższa tabela:

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego	Bilans
2017	78	73	79	141	-57
2018	84	64	45	129	-64
2019	78	79	98	144	-47

Kolejna tabela przedstawia ludność gminy z podziałem na wiek:

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
1.	0-17	806	724
2.	18-60		2054
3.	18-65	2375	
4.	60 +		807
5.	65 +	392	
	Suma	3573	3585
	Suma ogółem	7158	

W omawianej gminie osoby w wieku produkcyjnym stanowią 62 % społeczeństwa, w wieku przedprodukcyjnym 21 %, natomiast 17 % mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Gospodarka Gminy Ryczywół opiera się w dużej mierze na dobrze rozwiniętym rolnictwie. Powierzchnia rolna w Gminie Ryczywół zajmuje obszar 10 912 ha, co stanowi ponad 70% całego obszaru gminy. Wskazuje to pośrednio na rolniczy charakter gminy. Zdecydowaną większość użytków rolnych stanowią grunty orne – 8 525 ha. Analiza powierzchni sadowniczej wskazuje na niewielkie znaczenie tego rodzaju wytwórczości rolno spożywczej dla mieszkańców gminy (zaledwie 44 ha - 0,4% ogółu użytków rolnych dostępnych w gminie). Największy obszar powierzchniowy, spośród spotykanych na terenie gminy upraw roślinnych zajmuje produkcja zbóż. Ziemiaki zajmują ok. 4% całej powierzchni zasiewów. Produkcja zwierzęca w gminie obejmuje głównie trzodę chlewną, bydło.

Na terenie gminy funkcjonują również przedsiębiorstwa produkcyjne oraz drobne przedsiębiorstwa usługowe i handlowe.

Komunikacja samochodowa na terenie gminy odbywa się na drogach: wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka nr 178 z Obornik w kierunku Wałcza, pozostałe to drogi powiatowe i niższego rzędu.

Układ komunikacyjny gminy stanowią następujące drogi:

- drogi gminne 88 km
- drogi powiatowe 47,49 km
- drogi wojewódzkie 8,25 km,
- chodniki około 13 km.

2. Władze Gminy i realizacja uchwał Rady Gminy.

W roku 2019 organem stanowiącym i kontrolnym w Gminie Ryczywół była Rada Gminy VIII kadencji w następującym składzie :

Łukasz Krzyśko – Przewodniczący Rady Gminy

Nędza Genowefa - I Wiceprzewodnicząca

Głów Marian – II Wiceprzewodniczący

Boch Barbara

Boch Karolina

Chmielewski Szymon

Cybort Andrzej

Figiel Bogumiła

Kaczmarek Tomasz

Malmur Leszek

Olech Monika

Pacholczak Andrzej

Sobociński Adam

Szychta Bogumiła

Trzęsimiech Roman.

W VIII kadencji oprócz komisji funkcjonujących w poprzednich kadencjach: Komisja Rozwoju Gospodarczego i Budżetu, Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych, Komisja Rolna i Ochrony Środowiska, Komisja Rewizyjna zgodnie z obowiązującymi przepisami została powołana przez Radę Gminy Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

W 2019 roku Rada Gminy Ryczywół podjęła 99 uchwał, w tym: 64 uchwały zrealizowano, 35 uchwał jest w trakcie realizacji. Tematyka uchwał przedstawiała się następująco:

- budżet gminy i wieloletnia prognoza finansowa - 22 uchwały, w tym 22 zrealizowanych
- podatki i opłaty lokalne - 12 uchwał, w tym 8 zrealizowanych, 3 w trakcie realizacji, 1 unieważniono,
- administracja samorządowa – 18 uchwał , w tym 14 zrealizowanych, 4 w trakcie realizacji,
- oświata, kultura i sport – 8 uchwał, w tym 4 zrealizowane i 4 w trakcie realizacji,
- architektura i plany zagospodarowania przestrzennego – 1 uchwała w trakcie realizacji,
- gospodarka nieruchomościami – 11 uchwał zrealizowanych,
- sprawy obywatelskie i pomoc społeczna – 4 uchwały, w tym 1 zrealizowana i 3 w trakcie realizacji,
- gospodarka komunalna i mieszkaniowa – 2 uchwały zrealizowane,
- udzielenie pomocy finansowej – 9 uchwał, w tym 7 zrealizowanych, 2 unieważnione,
- ochrona środowiska – 10 uchwał, w tym 5 zrealizowanych, 4 w trakcie realizacji i 1 unieważniona,
- opieka nad bezdomnymi zwierzętami – 2 zrealizowane.

3. Urząd Gminy.

Zgodnie z art. 33 ustawy o samorządzie gminnym Wójt wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy i jednocześnie jest jego Kierownikiem.

Zadanie własne Gminy i zadania zlecone ustawami są wykonywane przez pracowników Urzędu Gminy.

Struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

1. Wójt Gminy
2. Zastępca Wójta i Sekretarz Gminy
3. Skarbnik Gminy
4. Referat Finansowy
5. Referat Oświaty (pełniący funkcję Centrum Usług Wspólnych)
6. Referat Inwestycji i Rozwoju
7. Urząd Stanu Cywilnego
8. Samodzielne stanowiska

Razem: 33 osoby w wymiarze 31 i 9/16 etatu.

Urząd Gminy czynny był dla interesantów w poniedziałki od godziny 8⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz od wtorku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰.

Zgodnie z Uchwałą Nr XLI/340/2018 Rady Gminy Ryczywół z dnia 3 października 2018 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków i opłat stanowiących dochód budżetu Gminy Ryczywół instrumentem płatniczym udostępniono od dnia 19.04.2019 r. możliwość poboru opłat alternatywnym środkiem płatniczym za pośrednictwem terminala. Interesanci mogą od tego czasu uiszczać opłaty w kasie za pomocą karty płatniczej i telefonu. W związku z tym uległy zmianie godziny otwarcia kasy: w poniedziałki czynna jest w godzinach: 8⁰⁰ do 14⁰⁰ a od wtorku do piątku w godzinach: 7³⁰-14⁰⁰.

Na bazie obserwacji dokonanych po wprowadzeniu możliwości płatności bezgotówkowych za pomocą terminala płatniczego w Urzędzie Gminy Ryczywół zauważa się następujące pozytywne aspekty:

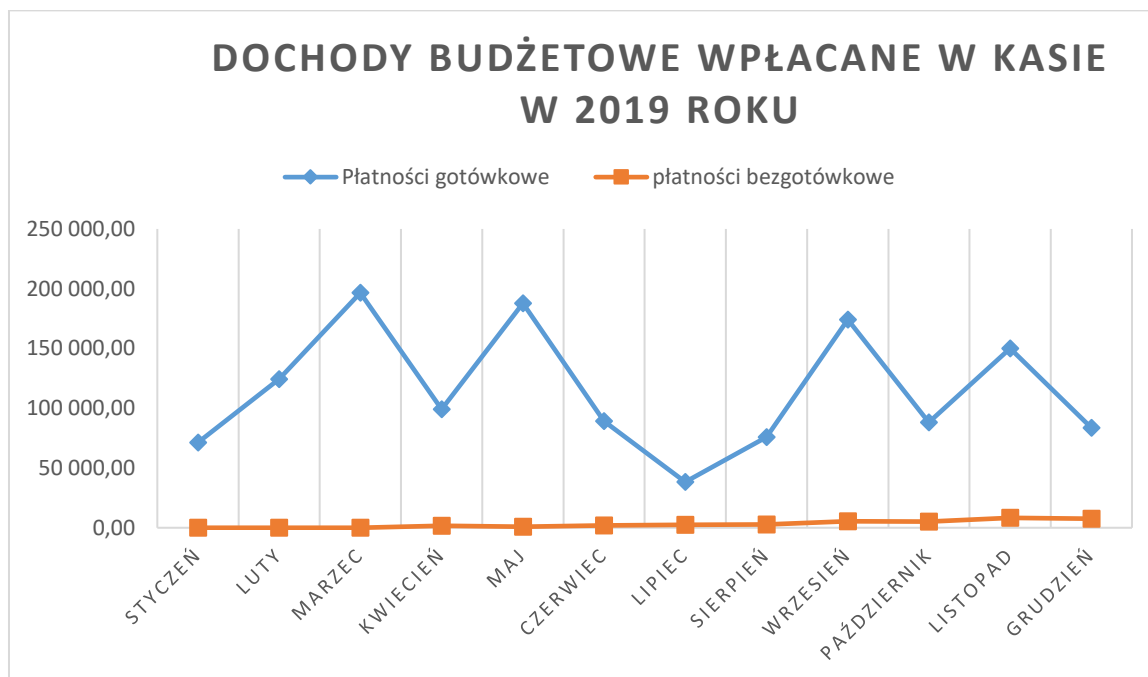
- Urząd stał się nowoczesny i przyjazny dla Interesantów,
- świadczymy szersze spektrum usług,
- jesteśmy wygodni i dostępni dla Interesantów,
- bezpieczeństwo (mniejsza ilość gotówki w kasie),
- większa higiena pracy.

Poniżej tabela wraz z wykresem obrazującym wpłaty dochodów budżetowych w kasie w 2019 roku z podziałem na płatności gotówkowe i bezgotówkowe.

Tabela 1 Dochody budżetu wpłacone w kasie w 2019 roku

	Płatności gotówkowe	Płatności bezgotówkowe	Suma wpłat w miesiącu
Styczeń	71 273,18	0,00	71 273,18
Luty	124 379,29	0,00	124 379,29
Marzec	196 567,66	0,00	196 567,66
Kwiecień	99 106,79	1.564,00	100 670,79
Maj	187 743,90	818,80	188 562,70
Czerwiec	88 982,89	2 054,20	91 193,09
Lipiec	38 292,24	2 432,80	40 725,04
Sierpień	75 873,53	2 760,00	78 633,53
Wrzesień	173 557,58	5 436,00	179 599,58
Październik	87 990,22	5 122,60	93 204,82
Listopad	149 927,57	8 278,60	158 206,17
Grudzień	83 576,25	7 518,00	91 242,25
RAZEM:	1 378 273,10	35 985,00	1 414 258,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów kasowych

Wykres 1 Dochody budżetowe wpłacane w kasie w 2019 roku

W 2018 roku na terenie naszej gminy wprowadzona została „Ryczywolska Karta Seniora 60+”. Do Programu przystąpiło do tej pory 19 partnerów. W 2018 roku siedemnastu natomiast w 2019 roku przystąpiło do naszego programu BRICO MARCHE i ALFA TOUR. Do końca 2019 roku wydano 308 kart seniora: w 2018 roku wydano 208 kart, a w 2019 roku wydano 99 kart.

Korzyści z Programu „Ryczywolska Karta seniora 60+” są obustronne. Seniorzy otrzymują ulgi w zakupie lub w korzystaniu z usług danego Partnera Programu natomiast podmioty uczestniczące w projekcie zyskują potencjalnych klientów i nieodpłatną promocję firmy.

4. Informacja o realizacji strategii i programów.

a) Strategia rozwoju gminy

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Ryczywół na lata 2007 – 2020 została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Ryczywół Nr IX/57/2007 z dnia 29 sierpnia 2007 roku.

Aktualizacja Strategii została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Ryczywół Nr XXXIX/287/2014 z dnia 8 października 2014 roku. Misja określona w w/w dokumencie to „Stworzenie nowoczesnej wsi produkcji rolnej uzupełnionej przez drobny przemysł i rzemiosło oraz poprawa warunków mających wpływ na podniesienie komfortu życia mieszkańców”.

W strategii wskazano mocne i słabe strony Gminy, a także szanse i zagrożenia. Jako mocne strony w obszarze gospodarki wymieniono dobre położenie i warunki komunikacyjne.

W obszarze społecznym wskazywano dobre wyposażenie i funkcjonowanie placówek oświatowych oraz działalność organizacji pozarządowych. W obszarze środowiska wskazano ogólnie na walory przyrodnicze, a także wymieniono Bagno Chlebowo i rzekę Flintę jako zalety regionu. W kategorii organizacyjnej mieszczą się inne wpisane mocne strony Gminy, jak współpraca z sąsiadującymi gminami, niskie zadłużenie czy bezpieczeństwo. Mieszkańcy Ludom zwracali uwagę na dysproporcję w rozwoju miejscowości gminy i wskazywali na uprzywilejowaną pozycję Ryczywołu a „gorszą” pozycję pozostałych wsi Gminy. Jako słabe strony wskazano zły stan dróg i chodników, niezadowalająca komunikacja, bezrobocie, niewystarczające warunki inwestycyjne i dla przedsiębiorców. Z kategorii zagadnień społecznych wskazywano na fatalną służbę zdrowia, „słabo tętniące życie kulturalno – społeczne”, brak ścieżek rowerowych, niewykorzystanie potencjałów turystyki.

Wśród zagrożeń wymieniano przeważnie aspekty w obszarze gospodarki: braki w rozmaitych aspektach inwestycyjnych, powiązanych z rozwojem przedsiębiorczości (mało inwestycji, brak terenów inwestycyjnych, zły stan dróg) a także – bezrobocie. Często powtarzała się kwestia z obszaru

społecznego: migracje, poszukiwanie pracy. Wskazywano także największe szanse rozwojowe gminy: w obszarze gospodarki przede wszystkim na różne formy rozwoju przedsiębiorczości i przyciągnięcia inwestorów, proponowano rozwój w kierunku rolnictwa i przetwórstwa. W aspekcie społecznym wskazywano na rozwój zaplecza sportowego i rekreacyjnego. Jako przewagę Gminy Ryczywół nad sąsiednimi gminami wskazywano na walory środowiska, w tym najczęściej wymieniano Rezerwat Chlebowo a także uroki rzeki Flinty. Jako dobre lub bardzo dobre wskazywano najczęściej: standard nauczania dzieci i młodzieży, dostępność sklepów i usług, działalność biblioteki, a także bezpieczeństwo publiczne oraz współpracę Urzędu Gminy z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami.

Jako „raczej złe” lub „złe” dość często wskazywano powiązania komunikacyjne (zewnątrzne i wewnątrz Gminy).

Celem, do którego należy dążyć jest aby gmina w przyszłości posiadała dobrą infrastrukturę społeczną (bazę oświatową, sportową, kulturalną, opiekę zdrowotną etc.), ponadto – aby posiadała dobrze rozbudowaną infrastrukturę techniczną i była atrakcyjna dla przedsiębiorców.

Dopełnieniem Strategii był uchwalony przez Radę Gminy Ryczywół Uchwałą Nr IX/58/2007 z dnia 29 sierpnia 2007 roku Plan rozwoju lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020. Plan ten zawierał oprócz diagnozy stanu obecnego wykaz inwestycji planowanych do realizacji w poszczególnych latach wraz ze wskazaniem źródeł finansowania z uwzględnieniem możliwości pozyskiwania dofinansowań z funduszy unijnych i krajowych. Na przestrzeni kolejnych lat sukcesywnie były realizowane inwestycje oraz prowadzone wszelkie działania mające na celu wypełnianie zadań i celów wskazanych w dokumentach strategicznych.

Uszczegółowieniem Strategii oraz Planu Rozwoju Lokalnego są opracowane dla większości sołectw Plany Odnowy Miejscowości. Najbardziej aktualne (przyjęte uchwałami Rady Gminy Ryczywół z dnia 15 listopada 2017 roku) są sołeckie strategie rozwoju wsi dla Ludom, Lipy, Gorzewa i Dąbrówki Ludomskiej. Strategie zostały opracowane przez mieszkańców poszczególnych wsi z udziałem moderatora. Są one niezbędne przy składaniu wniosków

o dofinansowanie w ramach konkursu „Pięknieje Wielkopolska Wieś” ogłaszanego co roku przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

W 2019 roku zrealizowano następujące inwestycje: zakończono budowę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla Gminy Ryczywół, wybudowano drogę gminną o nawierzchni asfaltowej położoną w miejscowości Gorzewo, wykonanie termoizolację budynku świetlicy wiejskiej w Lipie, pobudowano 5 Otwartych Stref Aktywności w miejscowościach Dąbrówka Ludomska, Ninino, Tłukawy, Wiardunki, Zawady, zakupiono i zamontowano klimatyzację w budynku Urzędu Gminy, przebudowano chodnik przy ul. Marcinkowskiego w Ryczywole.

Rok 2019 to czas przygotowań do rozpoczęcia kolejnych gminnych inwestycji. Opracowano projekt „Budowy bezpiecznej zatoczki autobusowej w miejscowości Gorzewo.” W grudniu 2019 roku Gmina Ryczywół uzyskała pozwolenie na budowę zatoczki.

W celu przygotowania inwestycji drogowych zlecone zostały opracowania map do celów projektowych dot. inwestycji pn. „Budowa drogi gminnej w Gorzewie, dz. nr 15” oraz „Utwardzenie drogi gruntowej w miejscowości Ryczywół, dz. nr 460”. Z uwagi na pogarszający się stan mostu w Wiardunkach zlecone zostało wykonanie jego ekspertyzy wraz z proponowanym zakresem prac i ich kosztami. Na podstawie wyników ekspertyzy zaplanowane zostało wykonanie robót pilnych oraz doraźnych w roku 2020.

W roku 2019 wykonany został projekt zamienny w zakresie etapu III „Przebudowy i rozbudowy budynku świetlicy wiejskiej w Lipie” dotyczący budowy szatni kontenerowej. Projekt ten stał się punktem wyjściowym do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach programu „Szatnia na medal”, ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

W lipcu 2019 roku zawarta została umowa na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej projektu zagospodarowania terenu sportowego w Ryczywole, na dz. 601, przy istniejącym boisku sportowym. W ramach zadania zaplanowano m.in. budowę boiska wielofunkcyjnego, placu zabaw,

skate parku, zadaszonej sceny oraz trybun dla widowni. Zadanie to jest zadaniem wieloletnim i swój ciąg będzie miało w latach kolejnych, w zależności od dostępności środków, możliwych dofinansowań i rozstrzygnięć postępowań przetargowych. Koniec roku 2019 to czas zlecenia wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej dot. wodociągów mających powstać na terenie Gminy Ryczywół. Opracowano dokumentację dot. wodociągów w czterech wskazanych przez Zamawiającego lokalizacjach w miejscowościach Radom, Dąbrówka Ludomska i Zawady.

Zarówno gmina jak i sołectwa z terenu gminy co roku przeznaczają część swoich środków na utrzymanie terenów rekreacyjnych, sportowych dokonując zakupu elementów placów zabaw, siłowni zewnętrznych, wiat rekreacyjnych, wyposażenia boisk sportowych itp. Mieszkańcy sołectw dostrzegają rolę jaką odgrywają świetlice wiejskie. W związku z tym dużą część swoich środków pochodzących z funduszu sołeckiego przeznaczają na ich utrzymanie, remont i wyposażenie. Spośród ważniejszych inwestycji sołeckich warto wymienić:

- doposażenie w meble kuchenne ze stali nierdzewnej świetlicy wiejskiej w Lipie,
- zakup rolet zewnętrznych do świetlicy w Boruchowie,
- zlikwidowanie skarpy ziemnej przy boisku sportowym w Wiardunkach,
- zakup wielofunkcyjnego elementu placu zabaw dla sołectwa Ryczywół,
- zakup namiotu ekspresowego oraz grilla na teren rekreacyjny sołectwa Ninino,
- zakup bramek i piłkochwyków na boisko sportowe w Piotrowie,
- zakup elementów siłowni zewnętrznej dla sołectwa Ludomy,
- opłotowanie placu zabaw w Ludomach,
- wyposażenie terenów zielonych w sołectwie Skrzetusz (stojak na rowery, huśtawka, ławki),
- montaż wiaty przystankowej w Zawadach,
- wykonanie boazerii drewnianej w świetlicy w Gorzewie,
- czyszczenie stawu w miejscowości Gorzewo,
- remont sufitu w Sali wiejskiej w Dąbrówce Ludomskiej.

Pod koniec roku 2019 zostały podpisane nowe umowy sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej dla punktów poboru dot. oświetlenia ulicznego, oraz oświetlenia w budynkach komunalnych. Zawarto je odpowiednio z firmami ENEA oraz ENEA Operator na okres dwuletni. Umowa dotycząca konserwacji oświetlenia ulicznego zawarta została w grudniu 2019 roku z firmą ENEA Oświetlenie na kolejny rok kalendarzowy. Wszelkie awarie związane z oświetleniem ulicznym są zgłaszane na bieżąco firmie przez upoważnionego przedstawiciela Urzędu Gminy a następnie rozliczane comiesięcznie zgodnie z umową.

W związku z potrzebami zgłaszanymi przez mieszkańców gmina przy współpracy z firmą ENEA w ramach swoich możliwości finansowych stara się co roku montować nowe punkty oświetlenia ulicznego. Rozważa się również montaż lamp solarnych, w miejscach gdzie będą one miały zastosowanie. Pierwszą taką lampę w ramach środków funduszu sołeckiego zakupiło sołectwo Łopiszewo w roku 2019 na teren rekreacyjny w Krężołach.

W kwietniu 2019 roku podjęta została decyzja o uporządkowaniu terenu przy ul. Szkolnej, na dz. nr 36/8 w Ryczywole. Prace polegały na kruszeniu gruzu budowlanego oraz wyrównaniu terenu i trwały do końca maja 2019 roku. W wyniku prowadzonych prac Gmina Ryczywół pozyskała 1300 ton kruszywa o różnych frakcjach. Pozyskane kruszywo zostało zagospodarowane na bieżące utrzymanie dróg gruntowych, co przyczyniło się do poprawy jakości większej ilości dróg w stosunku do roku 2018. Dzięki przeprowadzonym pracom teren przy ul. Szkolnej zyskał nowy estetyczny wygląd a ilość pozyskanego kruszywa pozwoliła sprostać większym potrzebom związanym z utrzymaniem dróg gruntowych.

Ponadto, jak co roku prowadzone były prace związane z równaniem dróg gruntowych a także prace związane z naprawą dróg asfaltowych.

b) Gminny program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Uchwałą nr XXXV/304/2018 Rady Gminy Ryczywół z dnia 30 marca 2018 roku został przyjęty Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Ryczywół na lata 2018 – 2022.

Gmina Ryczywół na dzień 31.12.2019 r. posiada 60 budynków komunalnych w tym budynki, gdzie zlokalizowane są mieszkania komunalne (116) oraz budynki użyteczności publicznej, szkoły, przedszkola. Od 2017 r. administrowanie 4 budynkami komunalnymi powierzono wybranemu przez współwłaścicieli podmiotowi. W 2019 r. w drodze przetargu dokonano sprzedaży 1 lokalu mieszkalnego.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy podwyżki czynszu na poszczególne lata zaplanowano o stopień inflacji. Każdego roku Wójt Gminy Ryczywół w drodze zarządzenia określa stawki czynszu najmu za lokale mieszkalne i socjalne.

Na 2019 rok przyjęto następującą wysokość stawek: maksymalna stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania wynosi **5,92 zł**, co stanowi 1,73 % wartości odtworzeniowej (wartość odtworzeniowa 1m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego za II kw. 2018r. wynosi 4.294 zł – Dz. Urz. GUS poz. 39).

Stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania w przypadku:

- istnienia instalacji CO etażowej wynosi **4,72 zł / m²**;
- istnienia wszystkich urządzeń (bez CO) wynosi **3,76 zł / m²**;
- istnienia tylko instalacji wod. – kan. (bez WC i łazienki) wynosi **2,47 zł/m²**;
- braku instalacji wod. – kan. wynosi **1,71 zł / m²**;
- Czynsz za 1 m² lokalu socjalnego wynosi **0,69 zł/ m²**.

Ponadto Zarządzeniem Nr 29/2018 Wójta Gminy Ryczywół z dnia 11 maja 2018 roku został przyjęty Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2018 – 2020. Obecnie powierzchnia gruntów gminnych oddanych w dzierżawę wynosi 118,6097 ha (stan na dzień 31.12.2019 r.).

W 2019 roku Gmina Ryczywół otrzymała od Wojewody Wielkopolskiego decyzje o nabyciu w drodze komunalizacji nieruchomości Skarbu Państwa na 9 działek. Dokonano sprzedaży 1 nieruchomości położonej w Ryczywole (w drodze bezprzetargowej) w celu uregulowania stanu prawnego działki).

W 2019 r. Gmina zakupiła od Gminnej Spółdzielni „SCh” w Ryczywole działkę nr 506 w Ludomach. Została podpisana również umowa nieodpłatnego przekazania przez PKP prawa użytkowania wieczystego gruntu w Ryczywole. W związku ze zmianą Ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów na Gminę został nałożony obowiązek wystawienia zaświadczeń dot. przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Na tej podstawie Wójt Gminy wydał zaświadczenia dla 22 nieruchomości.

Przy płatności w formie gotówkowej udzielono bonifikaty zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Ryczywół. Z tej formy przekształcenia skorzystało 9 użytkowników wieczystych. Ponadto 7 użytkowników wieczystych zdecydowało o przekształceniu prawa użytkowania przy zastosowaniu płatności ratalnej rozłożonej na 20 lat. Dla 6 nieruchomości wystawiono zaświadczenia o nieodpłatnym przekształceniu, gdyż wynikało to z wcześniejszych decyzji Naczelnika Gminy Ryczywół. Z tytułu w/w przekształcenia w formie gotówkowej w 2019 roku wpływy do budżetu Gminy wynosiły 13.592,00 zł. Natomiast za przekształcenie w formie ratalnej kwota 1.046,08 zł płatna była do 29.02.2020 r. Jednostki organizacyjne działające na terenie Gminy (Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole, Przedszkole Publiczne w Ryczywole, Zespół Szkolno – Przedszkolny w Ludomach) zarządzają nieruchomości na podstawie decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu wydanych przez Wójta Gminy Ryczywół.

c) Ochrona środowiska

Działania podjęte w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- **Działania związane z funkcjonowaniem systemu**

W związku z rosnącymi kosztami związanymi z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych Uchwałą nr II/19/2018 Rady Gminy Ryczywół z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty **od 1 stycznia 2019 r.** zostały wprowadzone nowe stawki. Za gospodarowanie odpadami w systemie niesegregowanym (zmieszonym) ustanowiono stawkę **20 zł/m-c/os.**, natomiast w systemie selektywnym 12 zł/m-c/os. W związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1579), która wprowadziła obowiązek segregacji odpadów komunalnych dla wszystkich właścicieli nieruchomości, dnia 27 listopada 2019 r. Rada Gminy Ryczywół podjęła niezwłocznie następujące uchwały:

- uchwałę Nr XIV/111/2019 w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty;

- uchwałę Nr XIV/110/2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałej oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, które zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2020 r.

W wyniku działań informacyjnych podejmowanych już po wejściu w życie w/w ustawy tj. po 6 września 2019 r. część mieszkańców zmieniła system na selektywny, co w konsekwencji przełożyło się na poprawę zbiórek odpadów selektywnych oraz na zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych. W 2019 r. w okresie od września do grudnia zebrano 413,72 Mg odpadów zmieszanych i 80,22 Mg odpadów selektywnych (papier, szkło, plastik) natomiast w 2018 r. w tym samym okresie zebrano 493,86 Mg odpadów zmieszanych i 56,45 Mg selektywnych.

Powyższe obrazuje tabela.

Zestawienie zbiórek odpadów sprzed posesji w latach 2018-2019 ze szczególnym uwzględnieniem zmiany systemu w okresie IX-XII.2019 r.

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	IX - XII 2018r.	IX- XII 2019r.	Wnioski
Odpady zmieszane [Mg]	1.520,3	1.391,25	493,86	413,72	spadek ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych
Odpady selektywne (papier, szkło, plastik) [Mg]	173,0	226,18	56,45	80,22	wzrost segregacji odpadów

Na dzień 31 grudnia 2019 r. 5.638 mieszkańców zadeklarowało selektywny system zbierania odpadów komunalnych, a 640 zobowiązanych było do zmiany deklaracji od 1 stycznia 2020r.

- **Działania związane z edukacją**

W 2019 r. w ramach edukacji ekologicznej przeprowadzony został konkurs fotograficzny poświęcony tematyce związanej z recyklingiem odpadów zbieranych w sposób selektywny, skutkami wpływu braku segregacji na środowisko, a także zaśmiecania Ziemi. W czasie dożynek gminnych mieszkańcy mogli pozyskać niezbędne informacje od pracowników firmy ZUKiT H. Siwiński, prowadzących stoisko poświęcone tematyce odpadów komunalnych. Udzielane były wskazówki dla mieszkańców gminy w zakresie prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów, sposobu zagospodarowania odpadów zbieranych w sposób selektywny, przeprowadzano konkursy dla dzieci i młodzieży pogłębiające wiedzę z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz ochrony środowiska przyrodniczego. W maju 2019 r. w ramach realizacji przedsięwzięcia pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej w Lipie” w miejscowości Lipa odbył się piknik ekologiczny. Podczas pikniku zostały przeprowadzone konkursy o tematyce związanej z ekologią. Zainteresowani mieszkańcy mogli obejrzeć na stoisku prace wykonane w ramach udziału w trzech edycjach konkursu „Kreatywny recykling, czyli drugie życie odpadów”, organizowanego przez Gminę Ryczywół corocznie, począwszy od 2016 r.

Ponadto w 2019 r. przeprowadzono kolejną, IV już edycję konkursu pn. „Kreatywny recykling, czyli drugie życie odpadów”, mającego na celu zwrócenie uwagi mieszkańców na potrzebę powtórnego użycia przedmiotów oraz kreatywnego spojrzenia na rzeczy niepotrzebne. Przeprowadzane były także działania kontrolne, mające na celu weryfikację prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

- **Poziomy recyklingu**

Termin składania sprawozdań z gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne za 2019 r, zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020r. poz. 150) przesunięty został do dnia 30 czerwca 2020r. Na dzień sporządzania niniejszego dokumentu Wójt Gminy Ryczywół nie dysponuje sprawozdaniem ZUKIT H. Siwiński, który aktywnie świadczy usługę na terenie gminy Ryczywół, i m. in. na podstawie którego sporządzane jest roczne sprawozdanie Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019r. W związku z powyższym wskazanie osiągniętych poziomów recyklingu za 2019 r. jest w chwili obecnej niemożliwe. Termin sporządzenia niniejszego sprawozdania upływa 31 sierpnia 2020r.

- **Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Kopaszynie**

W 2000r. w celu zaprzestania składowania odpadów komunalnych Gmina Ryczywół wspólnie z 14 innymi gminami podjęła działania mające na celu budowę zakładu do ich przetwarzania. W 2008 r. Gmina Ryczywół przystąpiła do Spółki Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Wągrowcu Sp. z o.o., w której w chwili obecnej posiada udziały w wysokości 219.000,00 zł. W listopadzie 2011 roku rozpoczęła się budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowe-Toniszewo-Kopaszyn, zaś dnia 2 marca 2015r. Zakład uzyskał pozwolenie na użytkowanie. Uroczyste otwarcie i uruchomienie zakładu miało miejsce dnia 29 kwietnia 2015r. W związku z powyższym od kwietnia 2015 roku, Gmina Ryczywół przekazuje zmieszane odpady komunalne do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowe-Toniszewo-Kopaszyn, gdzie następuje ich właściwe zagospodarowanie.

- **Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami**

Dnia 7 sierpnia 2019 r. uruchomiony został Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych „PSZOK” w Ryczywole, na budowę którego pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w ramach WRPO w kwocie

280.207,09 zł. Koszt całej inwestycji wyniósł 539.969,80 zł, przy czym wartość robót budowlanych wyniosła 524 539,46 zł.

W ramach projektu m.in. utwardzono grunt, wykonano odprowadzenie wód opadowych, ogrodzono teren, zakupiono pojemniki i kontenery na odpady komunalne, postawiono magazyn na odpady oraz utworzono ścieżkę dydaktyczną. W wyniku funkcjonowania PSZOK mieszkańcy gminy Ryczywół dostarczyli w 2019r. następujące rodzaje i ilości odpadów:

- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe - 2,25 Mg
- szkło - 0,45 Mg
- papier i tektura - 0,71 Mg
- bioodpady - 0,29 Mg
- chemikalia, odpady wielkogabarytowe, opony -16,06 Mg
- odpady elektryczne i elektroniczne - 2,98 Mg
- gruz budowlany -29,80 Mg
- odpady remontowo budowlane - pozostałe -9,94 Mg.

Realizacja inwestycji umożliwiła mieszkańcom naszej gminy pozbywanie się wytworzonych odpadów bez konieczności ich długotrwałego magazynowania i oczekiwania na zbiórki kwartalne. Punkt cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców. W taki krótkim czasie jego funkcjonowania z usług Punktu Selektywnej Zbiórki Opadów Komunalnych skorzystało 419 osób.

- **Realizacja programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy Ryczywół**

W 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, zadanie polegające na usuwaniu wyrobów azbestowych z terenu gminy Ryczywół realizowane było przez Starostwo Powiatowe w Obornikach. Do udziału w programie zgłosiło się 27 wnioskodawców. Z uwagi na trudności z uzyskaniem dofinansowania oraz unieważnienie postępowania przetargowego na wybór wykonawcy zadanie to nie zostało w 2019 r. zrealizowane i przeniesione zostało na 2020 r. Na ten cel zabezpieczono w budżecie Gminy Ryczywół wkład własny w kwocie 30.000 zł. Wnioski składane w 2020 r. realizowane będą samodzielnie przez Gminę Ryczywół. W 2019 r. pozyskano na realizację tego zadania dotację z WFOŚiGW w Poznaniu w wysokości 36.750,00 zł.

• **Wykaz zaległości, ściagalność w 2019 r.**

Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi rozłożono na 6 rat, z następującymi terminami płatności:

- rata 01/2019 płatna do 15 lutego,
- rata 02/2019 płatna do 15 kwietnia,
- rata 03/2019 płatna do 15 czerwca,
- rata 04/2019 płatna do 15 sierpnia,
- rata 05/2019 płatna do 15 października,
- rata 06/2019 płatna do 15 grudnia.

Dla płatników, którzy nie dokonali opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie płatności, wystawione zostało upomnienie.

Jeżeli zachodziło uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek zapłaty należności bez konieczności wystawienia upomnienia, podejmowane zostały przez pracownika urzędu działania informacyjne. Działania informacyjne prowadzono w postaci krótkiej wiadomości tekstowej sms lub telefonu. W roku ubiegłym przed wystawieniem upomnienia informacji takich zostało udzielonych 212 razy (z czego dla 83 płatników mimo w/w działań wystawiono upomnienie).

Działania informacyjne podejmowano również w przypadku osób, którzy po zmianie stawki w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie uregulowali swoich zobowiązań. Po zmianie stawki jaka obowiązywała od stycznia 2019 r. podjęto 712 takich działań.

Wójt Gminy działając na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, ze zm.) i Uchwały Rady Gminy Ryczywół Nr II/19/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty zawiadomił mieszkańców o nowych stawkach opłaty obowiązujących od 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z art. 6m ust. 2b w/w ustawy, w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie uiszcza opłaty

podanej w zawiadomieniu, Wójt wydaje decyzję określającą wysokość tej opłaty, stosując wysokość opłaty podaną w zawiadomieniu. W roku 2019 wydano 95 decyzji określających wysokość zobowiązania w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a w dalszej kolejności po uprawomocnieniu się ich i braku wpłaty naliczone zostało upomnienie.

Łącznie w 2019 roku wystawiono 631 upomnień na łączną kwotę należności pieniężnych 90.717,40 zł- z czego dobrowolnie dokonało wpłaty 479 płatników.

Dla zobowiązanych, którzy mimo wystawienia upomnienia na niezapłaconą ratę w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wykonali dobrowolnie wpłaty, sporządzony został tytuł wykonawczy, który przekazano do realizacji w postępowaniu egzekucyjnym do Naczelnika Urzędu Skarbowego, zgodnie z miejscem Jego zamieszkiwania.

Ogólnie w 2019 roku do Naczelnika Urzędu Skarbowego złożono 412 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 66.681,50 zł.

Należności za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 rok kształtowały się na poziomie 1.041.638,60 zł, z czego należności wymagalne na dzień 31 grudnia 2019 r. - 80.854,28 zł, co stanowi 92 % realizacji należności. Z kolei na dzień 31.03.2020 r. dzięki wpływom na poczet w/ w opłaty zaległość ta spadła do 49.792,83 zł.

Rok 2019 r. w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi zakończył się zaległością ogólną (2013-2019r.) na poziomie 167.473,83 zł, przy czym należy podkreślić, iż zaległość początkowa z jaką rozpoczęliśmy bieżący rok wynikająca z lat 2013-2018 wynosiła 142.614,72 zł (różnica między tymi wartościami 24.859,11 zł). Na dzień 31.03.2020 r. zaległość łączna za lata 2013-2019 spadła o następne 37.728,51 zł.

Na dzień 31 grudzień 2019r. zalegających w w/w opłacie było 376 dłużników, których zaległości kształtowały się od kwoty 4,00 zł do 7.329,60 zł.

W 2019 roku wniesiono o wpis do hipoteki przymusowej do Sądu Rejonowego w Obornikach, IV Wydziału Ksiąg Wieczystych oraz Sądu Rejonowego

w Poznaniu, V Wydziału Ksiąg Wieczystych, celem zabezpieczenia zapłaty zobowiązań pieniężnych w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi w łącznej wysokości 11.610,27 zł.

Aby zaległości od początku systemu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie zostały przedawnione, większość zabezpieczono na kolejne 5 lat dzięki zastosowaniu środka egzekucyjnego w postaci między innymi wskazania rachunku bankowego.

Działania podjęte w zakresie gospodarki wodno - ściekowej:

- **Sieć kanalizacji sanitarnej**

W październiku 2018 r. została oddana do użytkowania sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lipa oraz Ludomki, w związku z czym większość mieszkańców zyskała techniczną możliwość przyłączenia do sieci. Zgodnie z informacjami przekazanymi od zarządzającego siecią - Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Ryczywole, w 2019 r. do sieci kanalizacyjnej zostało przyłączonych 119 budynków mieszkalnych, co daje ogółem 749 budynków. Natomiast przyłącze wodociągowe w 2019 r. zostało wykonane do 10 budynków mieszkalnych, co daje ogółem 1210 budynków korzystających z sieci wodociągowej.

W związku z obowiązkiem podłączenia do sieci kanalizacyjnej w sierpniu 2019 r. zostało wszczętych 118 postępowań administracyjnych wobec mieszkańców Lipy i Ludomek. 53 postępowania zostały umorzone z uwagi na fakt wykonania przedmiotowego obowiązku i wydano 25 decyzji administracyjnych nakazujących właścicielom podłączenie do sieci. W pozostałych sprawach wstrzymano się od wydania decyzji z uwagi na okoliczności, tj. funkcjonowanie na działce właściciela przydomowej oczyszczalni ścieków czy chwilowy brak technicznej możliwości podłączenia.

- **Przydomowe oczyszczalnie ścieków**

Zgodnie z uchwałą nr VIII/57/2015 Rady Gminy Ryczywół z dnia 2 lipca 2015 r. mieszkańcy uzyskali możliwość wnioskowania o udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, które nie posiadają zbiorczej kanalizacji sanitarnej oraz nie leżą na terenie objętym aglomeracją Ryczywół. Wnioski należy składać do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dofinansowania. Dotacja jest udzielana jednorazowo na podstawie umowy i wynosi do 50% kosztów, jednak nie więcej niż 3000 zł.

W 2018 roku zostało złożonych 7 wniosków o udzielenie dotacji na budowę przydomowej oczyszczalni. Wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie, jednak jeden z wnioskodawców po podpisaniu umowy zrezygnował z inwestycji z uwagi na techniczne przeszkody. Zgodnie z umowami podpisanymi dnia 15 lutego 2019 r. z wnioskodawcami wysokość środków z budżetu gminy przeznaczonych na ten cel wyniosła 15 920,00 zł. Przydomowe oczyszczalnie ścieków zostały wybudowane na terenie miejscowości Gorzewo, Ludomy, Dąbrówka Ludomska oraz Gościejewko. W porównaniu do roku 2017, obecnie ilość złożonych wniosków oraz kwota przeznaczona z budżetu gminy zwiększyła się. W 2017 r. do tut. Urzędu wpłynęło 5 wniosków. Wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie, jednak ostatecznie umowy z dnia 24 kwietnia 2018 r. zostały podpisane tylko z 3 wnioskodawcami. Realizacja inwestycji nastąpiła w miejscowości Drzonek, Dąbrówka Ludomska oraz Tłukawy. Podsumowując, kwota przeznaczona na powyższy cel z budżetu gminy w roku 2018 wyniosła 9 000,00 zł.

Ponadto, zgodnie z informacją uzyskaną od Starostwa Powiatowego w Obornikach, organ ten przyjął 2 zgłoszenia od mieszkańców gminy Ryczywół dotyczące zamiaru budowy przydomowej oczyszczalni ścieków.

Z kolei, w terminie do 30 września 2019 r. wpłynęło 7 wniosków na budowę przydomowej oczyszczalni, w tym 6 rozpatrzone pozytywnie, a jeden z nich negatywnie z powodu braku spełnienia wymogów formalnych. W związku z tym środki finansowe w wysokości 19 500,00 zł zostały zabezpieczone w budżecie gminy na rok 2020.

- **Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych**

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. ilość przedsiębiorców posiadających zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz ich transport do oczyszczalni ścieków w Ryczywole wynosi 6. W tym jeden z przedsiębiorców prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Wójta Gminy Ryczywół uzyskanego w lutym 2019 r.

Na podstawie kwartalnych sprawozdań przedstawianych przez przedsiębiorców transportujących nieczystości ciekłe z terenu Gminy Ryczywół, ilość ścieków odebrana od mieszkańców wynosi 18 540 m³. Natomiast ilość ścieków dostarczana siecią kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Ryczywole wynosi 190 849 m³.

- **Nasadzenia zastępcze w 2019 roku**

Na przełomie listopada i grudnia 2019 r. na terenie Zabytkowego Parku w Ludomach oraz przy drogach publicznych w miejscowości Gorzewo dokonano nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. Zakres prac obejmował zakup materiału roślinnego, wykonanie nasadzeń zastępczych, palikowanie, wykopanie i zaprawianie dołów, usuwanie korzeni, transport roślin oraz montaż ekranów korzeniowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 97.880,40 zł brutto.

Była to pierwsza w historii Gminy Ryczywół tak duża liczba nasadzeń zastępczych, które należało wykonać w związku z decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu w zamian za usunięte w roku 2018 drzewa i krzewy, które kolidowały z budową boiska sportowego przy Zespole Szkół w Ludomach. Nasadzenia zastępcze przy drogach publicznych wynikały z decyzji Starosty Obornickiego.

Drzewa i krzewy, które posadzono należą do gatunku:

- grab pospolity – 25 szt.,
- lipa drobnolistna – 167 szt.,
- jesion wyniosły – 6 szt.,
- lilak pospolity – 128 szt.

d) Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami na 2019 rok

Corocznie Wójt Gminy przygotowuje program opieki nad bezdomnymi zwierzętami, który najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:

- 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii;
- 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy;
- 3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

W/w podmioty w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu wydają opinie o projekcie. Nie wydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu. Rada gminy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program ten obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W 2019 roku Gmina Ryczywół zabezpieczyła kwotę 64.500,00 zł na realizację zadań określonych w programie, w tym:

- 1) dotacja schronisko „AZOREK” - 44.000,00 zł (wydano 55.702,99 zł)
- 2) karma dla kotów - 2.500,00 zł (wydano 912,50 zł)
- 3) opieka nad zwierzętami gospodarskimi - 10.000,00 zł (nie wykorzystano)
- 4) opieka weterynaryjna - 8.000,00 zł (wydano 1.975,00 zł).

Różnica w wysokości przekazanej dotacji na schronisko wynikała z przekroczenia limitu przyjęć psów do schroniska i konieczności zawarcia aneksu do porozumienia oraz zwiększenia dotacji o kwotę 12.500,00 zł.

Co roku na mocy zawieranego z Gminą Oborniki porozumienia w sprawie realizacji zadań w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt Gmina Ryczywół przekazuje na ten cel dotacje, która w roku 2019 wyniosła 56.430,00 zł (pierwotne porozumienie 43.930,00 zł + aneks do porozumienia 12.500,00 zł).

e) Program opieki nad zabytkami.

W roku 2019 zostały opracowane dwa ważne dla Gminy Ryczywół dokumenty z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami. Zarządzeniem nr 25/2019 Wójta Gminy Ryczywół z dnia 11 czerwca 2019 r. została przyjęta Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Ryczywół. Ewidencja ta stanowi zbiór kart adresowych zabytków nieruchomości. Ma ona charakter zbioru otwartego i podlega aktualizacji polegającej na włączeniu lub wyłączeniu obiektów zabytkowych. Załącznik nr 1 do zarządzenia, o którym mowa powyżej zawiera wykaz obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków z podziałem na miejscowości. Wykaz ten zawiera 357 obiektów, znajdujących się na terenie Gminy Ryczywół. Opracowywanie kart adresowych zabytków miało miejsce w roku 2018, a niemal do połowy roku 2019 trwały uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem zabytków dotyczące ich zatwierdzenia. W latach 2018/2019 trwało opracowywanie i uzgadnianie z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Ryczywół na lata 2019-2022, który ostatecznie został zaopiniowany pozytywnie 12 czerwca 2019 roku. Gminny Program Opieki nad Zabytkami został przyjęty Uchwałą NR X/86/2019 Rady Gminy Ryczywół z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Ryczywół na lata 2019-2022. Program ten zawiera m.in.: podstawy prawne jego opracowania, relacje z innymi dokumentami na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, charakterystykę gminy, wykaz zabytków ruchomych i nieruchomości

znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz rejestrze zabytków, wykaz stanowisk archeologicznych, analizę szans i zagrożeń i co najważniejsze wskazuje kierunki działań na lata kolejne. W 2019 roku w ramach prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w budynku kościoła ewangelickiego w Ryczywole odbudowano zakrystię oraz wyremontowano pomnik ofiar I wojny światowej na terenie cmentarza parafialnego w Ryczywole.

Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w budynku kościoła ewangelickiego w Ryczywole (odbudowa zakrystii).

Wyremontowanie pomnika ofiar I wojny światowej znajdującego się na terenie cmentarza parafialnego w Ryczywole.

f) Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców. Podstawą prawną jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 roku o funduszu sołecim, która weszła w życie 20 marca 2014

roku zastępując ustawę o funduszu sołeckim z 20 lutego 2009 roku, która weszła w życie 1 kwietnia 2009 roku.

Fundusz sołecki jest instytucją prawną, pozwalającą na decydowanie przez mieszkańców danego sołectwa o przeznaczeniu części wyodrębnionego budżetu gminy. To zebranie wiejskie, czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzję, na co mają zostać wykorzystane środki finansowe. Wysokość kwoty, jaka przypada na poszczególne sołectwo, jest uzależniona od ilości mieszkańców. W 2019 roku w ramach funduszu sołeckiego w Gminie Ryczywół wydatkowano kwotę 353 498,36 zł.

Wykonanie planu w poszczególnych sołectwach przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Sołectwo	Plan	Wykonanie
1.	Dąbrówka Ludomska	17 032,87	16 499,75
2.	Gorzewo	38 670,42	38 255,26
3.	Gościejewko	13 000,00	12 246,15
4.	Lipa	44 392,75	43 445,12
5.	Ludomy	44 705,70	43 314,03
6.	Łopiszewo	18 463,45	18 110,00
7.	Ninino	20 788,15	20 762,34
8.	Piotrowo	13 903,47	13 029,83
9.	Radom	19 759,92	16 378,68
10.	Ryczywół	44 705,00	42 567,35
11.	Skrzetusz	25 035,19	25 018,27
12.	Tłukawy	23 604,60	22 346,00
13.	Wiardunki	27 717,53	27 653,73
14.	Zawady	14 529,35	13 871,85
Razem:		366 308,40	353 498,36

Gmina Ryczywół w 2019 roku otrzymała zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w kwocie 66 943,19 zł.

5. Ład przestrzenny.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryczywół.

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które uchwalone zostało w 2000 roku. Do zmiany tego dokumentu przystąpiono w roku 2018.

W roku 2019 Wójt Gminy i zaopiniowany został przez odpowiednie organy. W następstwie wyłożono go do publicznego wglądu i zorganizowano dyskusję publiczną. Podczas spotkania wystąpiła konieczność dokonania zmian w projekcie studium, która równoznaczna była z ponownym wystąpieniem o jego zaopiniowanie.

Gmina Ryczywół obecnie jest na etapie poinformowania o ponownym wyłożeniu projektu Studium do publicznego wglądu. Termin ten uzależniony jest jednak od obecnej sytuacji panującej w kraju, która związana jest z wystąpieniem wirusa COVID-19.

- **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Gminy Ryczywół**

Na obszarze gminy Ryczywół obowiązuje aktualnie 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które sporządzone zostały po roku 1995 i stanowią zaledwie 0,01% powierzchni obszaru gminy. Przedstawiają się one w następujący sposób:

MAPA 1
MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBOWIĄZUJĄCE NA OBSZARZE GMINY RYCZYWÓL (NUMERY WG WYKAZU, STAN NA 20.11.2018 R.)

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

RYCZYWÓL
SKALA 1:20 000

LIPA
SKALA 1:10 000

WIARDUNKI
SKALA 1:10 000

NININO
SKALA 1:10 000

RADOM
SKALA 1:10 000

Tabela przedstawia obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Lp.	Nazwa planu	Numer uchwały	Data	Publikacja
1	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ryczywól – wieś Ninino, obejmującego obszar działek o nr. ewd. 114/3 i 114/4	VII/34/97	30.12.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4/98 z dnia 16.02.1998 r.
2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryczywól na obszarze wsi Lipa – działki o numerach ewidencyjnych 28, 29 33	XXXII/201/2002	09.10.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 146 z dnia 9.12.2002 r.

Lp.	Nazwa planu	Numer uchwały	Data	Publikacja
3	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryczywół na obszarze wsi Radom – działka o numerze ewidencyjnym 216	XXXII/202/2002	09.10.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 146 z dnia 9.12.2002 r.
4	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ryczywół na obszarze wsi Wiardunki – działka o numerze ewidencyjnym 82/1	XXXII/203/2002	09.10.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 146 z dnia 9.12.2002 r.
5	Zamiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ryczywół na obszarze wsi Ryczywół – działki o numerach ewidencyjnych 405/1 i 433/1	VI/60//2003	25.06.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 166 z dnia 24.10.2003 r.
6	Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz fragmentu działalności usługowej i produkcji spożywczej w Ryczywole; część działki o nr ew. 455/2	VI/62/2003	25.06.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 166 z dnia 24.10.2003 r.

W lipcu 2019 r. Wójt Gminy Ryczywół w trosce o dobro mieszkańców przystąpił do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz fragmentu działalności usługowej i produkcji spożywczej w Ryczywole, część działki o nr ew. 455/2 (obecnie po podziale działki nr: 455/3, 455/5, 455/6, 455/7, 455/8, 455/9, 455/10, 455/11, 455/12, 455/13, 455/14, 455/15, 455/16, 455/18, 455/19, 455/20, 455/21, 455/22, 455/24, 455/29, 455/30, 455/31, 455/37, 455/38 i 455/39), uchwalonego Uchwałą nr VI/62/2003 z dnia 25.06.2003 r. Opracowany projekt zmiany MPZP został uzgodniony i zaopiniowany z odpowiednimi organami. Gmina Ryczywół obecnie jest na etapie jego wyłożenia do publicznego wglądu oraz zorganizowania dyskusji publicznej nad przyjętymi w nim rozwiązaniami. Termin ten uzależniony jest jednak od obecnej sytuacji panującej w kraju, która związana jest z wystąpieniem wirusa COVID-19.

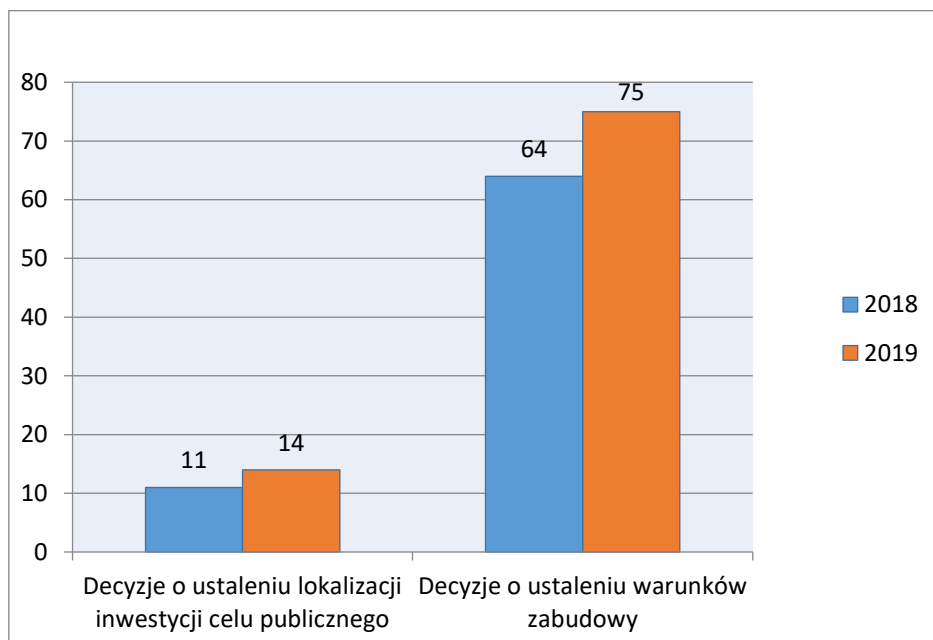
- **Pogłębione konsultacje społeczne**

Pod koniec 2019 r. Gmina Ryczywół złożyła aplikację do projektu grantowego finansowanego ze środków unijnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na przeprowadzenie pogłębionych konsultacji społecznych. Gmina Ryczywół znalazła się na 3 miejscu listy rankingowej. Idea projektu jest przygotowanie i przeprowadzenie pogłębionych konsultacji społecznych Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dialog z mieszkańcami będzie odbywał się z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i technik konsultacyjnych.

W ramach w/w projektu Zespół Konsultacji Społecznych wyznaczony z Urzędu Gminy w Ryczywole wypracował Indywidualny Plan Konsultacji, który zrealizowany zostanie do końca 2020 r.

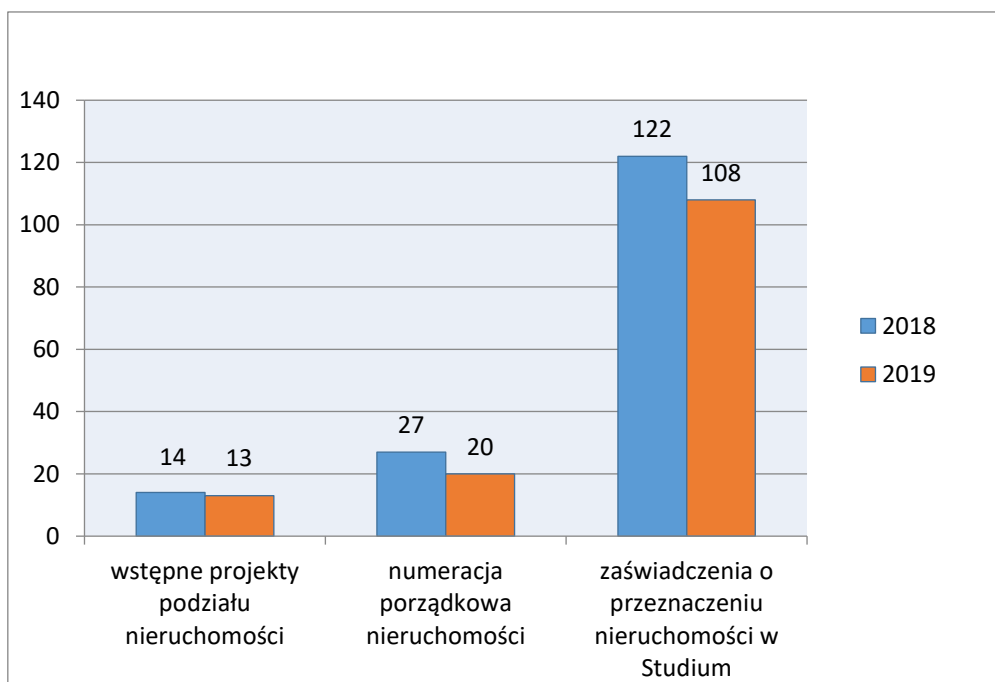
- **Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.**

W 2019 r. wydano 14 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i 75 decyzji warunkach zabudowy.

Ponadto wydano:

- 13 postanowień zatwierdzających wstępne projekty podziału nieruchomości,
- 15 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości,
- 108 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w Studium uwarunkowań lub miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
- 20 nowych punktów adresowych.

6. Gospodarka wodociągowo – kanalizacyjna

Gospodarkę wodno - ściekową prowadzi Spółka pod nazwą: Przedsiębiorstwo Komunalne w Ryczywole Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w Ryczywole przy ul. Mickiewicza 14, 64-630 Ryczywół.

Spółka została zawiązana aktem notarialnym w dniu 30 listopada 2015 roku przed notariuszem Danielem Włodzimierzem Folwarskim w Poznaniu (Repetitorium A nr 9151/2015). Spółka w dniu 18 grudnia 2015 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań -Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000592700. Posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 6060095527 nadany w dniu 18 grudnia 2015, Urząd Statystyczny nadał numer REGON: 363266863

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych. Jest przedsiębiorstwem jedno zakładowym – nie posiada oddziałów.

Według statutu Spółki podstawowym przedmiotem jej działalności jest: pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36.00.Z), odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37.00.Z).

W okresie sprawozdawczym prowadzono działalność głównie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Ryczywół.

Uchwałą nr 5/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników został o 300.000,00 zł podwyższony kapitał zakładowy. Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 6.499.000,00 zł. Całość udziałów w kapitale zakładowym Spółki tj. 6.499 szt. o wartości nominalnej po 1.000,00 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 6.499.000,00 zł obejmuje wspólnik -Gmina Ryczywół.

Rokiem obrotowym Spółki w zakresie świadczenia usług dla mieszkańców Gminy Ryczywół jest okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019.

Zarząd

W okresie od 25 marca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku Zarząd Spółki sprawowany był przez Krzysztofa Garnetz - Prezes Zarządu. Osoby zarządzające powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę. W trakcie roku obrotowego nastąpiły zmiany w Zarządzie od 01.01.2019 r. do 25.03.2019 r. nie było Prezesa Zarządu. Spółką kierował Prokurent Pani Agnieszka Ciesielska. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. prokurentem była Agnieszka Ciesielska.

Rada Nadzorcza

W okresie od 1 stycznia 2019 roku do dnia 23 stycznia 2019 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiała się następująco:

Damian Marek Bukowski - Członek

Monika Bogusławska - Członek

Paweł Fluder - Przewodniczący

Uchwałą nr 1 z dnia 23 stycznia 2019 roku cała Rada Nadzorcza decyzją właściciela została odwołana i Uchwałą nr 2 z dnia 23 stycznia 2019 roku została powołana nowa Rada Nadzorcza w składzie:

Anna Świącichowska -Tchórz - Członek

Jarosław Paweł Brożek - Członek

Jacek Podlecki - Przewodniczący

Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Zgromadzenie Wspólników.

Zakres działalności

Podstawową działalnością Przedsiębiorstwa Komunalnego w Ryczywole Sp. z o.o. w roku sprawozdawczym było zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Spółka prowadzi działalność na podstawie Decyzji Wójta Gminy Ryczywół nr OŚ.7032.1.5.2016 z dnia 15 stycznia 2016 roku. W marcu 2018 roku Spółka podpisała umowę dzierżawy na halę widowiskowo-sportową.

Zadania zrealizowane przez Spółkę PK Ryczywół w 2019 roku :

Zadania budowlane zrealizowane w ramach WRPO 4.3.1. gospodarka wodno-ściekowa:

W roku 2019 r. Spółka zawarła 121 nowych umów na odbiór ścieków z obszaru, na którym została wybudowana nowa sieć Kanalizacji sanitarnej w m. Lipa łącznie jest podpisanych umów na odbiór ścieków z 184 posesjami. Przy całkowitej ilości posesji 221szt. co daje 83,5 % podłączeń. Zadania budowlane w ramach dofinansowania PROW 2014-2020.

Dnia 14 maja 2019 r. została podpisana Umowa na Budowę Kanalizacji sanitarnej w m. Lipa Bagna z wykonawcą Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Czarnkowie z/s Śmieszkowo ul. Wodna 5 B, 64 -770 Czarnków na kwotę 564.834,62 zł brutto.

Zakres prac obejmował wykonanie :

wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 200 mm L=580 mb

wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 160 mm L=120 mb

wykonanie kanału kanalizacji tłocznej fi 90 mm L=110 mb

studzienki betonowe kanalizacyjne fi 1000 mm 17 szt.

studzienki PVC fi 425 mm 26 szt.

przepompownia ścieków 1 komplet

odtworzenie nawierzchni 1.100 m²

Całość prac została zakończona i odebrana w grudniu 2019 roku.

Dnia 14 maja 2019 r. została podpisana umowa na budowę Kanalizacji sanitarnej w m. Lipa Azja na kwotę 720.610,61 zł brutto.

Zakres prac obejmował wykonanie :

- wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 200mm L=697 mb
- wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 160 mm L=26 mb
- wykonanie kanału kanalizacji tłocznej fi 90 mm L=249 mb
- studzienki betonowe kanalizacyjne fi 1000 mm 15 szt.

- studzienki PVC fi 425 mm 7 szt.
- Przepompownia ścieków 1 komplet
- Odtworzenie nawierzchni 1.127 m²

Całość prac została zakończona i odebrana w grudniu 2019 r.

Dnia 30 lipca 2019 r. została podpisana umowa na Budowę Kanalizacji sanitarnej w m.Lipa Nowa na kwotę 883.485,35zł brutto.

Zakres prac obejmował wykonanie :

- wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 200 mmL=595 mb
- wykonanie kanału kanalizacji sanitarnej fi 160 mmL=105 mb
- wykonanie kanału kanalizacji tłocznej fi 90 mmL=210 mb
- studzienki betonowe kanalizacyjne fi 1000 mm 17 szt.
- studzienki PVC fi 425 mm 21 szt.
- pompownie ścieków przydomowe 3 komplety
- Przepompownia ścieków centralna 1 komplet

Wartość inwestycji PROW 2.272.518,19 zł

Dofinansowanie UMWW w Poznaniu 1.227.320,00 zł

Prace modernizacyjne i konserwacyjne na sieci wod. – kan. i istniejących obiektach:

W miesiącu listopadzie 2019 r. rozpoczęto I etap modernizacji Oczyszczalni Ścieków. Termin zakończenia czerwiec 2020 r.

Na początku roku 2019 było 779 szt. niezalegalizowanych wodomierzy. W roku 2019 wymieniono 365 sztuk wodomierzy, które nie posiadały legalizacji. Na dzień 17 grudnia 2019 roku pozostaje do wymiany w Spółce 414 sztuk wodomierzy przy ogólnej ilości 2.094 wodomierzy głównych i 292 podliczników.

Bieżące prace na obiektach liniowych sieci wod-kan:

Zadania własne PK Ryczywół:

- Montaż nowego węzła z zasuwą DN 225 na zasilaniu wodociągu dla północno-wschodniej części gminy Ryczywół,
- Montaż dodatkowego węzła z hydrantem DN 100 przy SUW Ryczywół na potrzeby tankowania wozów strażackich,
- Wymiana złoża w filtrze nr 2 i remont filtra, SUW Ryczywół,
- Montaż studni wodomierzowej z wodomierzem DN 100 dla pomiaru przepływu wody w miejscowości Tłukawy,
- Montaż studni wodomierzowej z wodomierzem DN80 na o. Parkowym dla pomiaru przepływu wody w m. Ryczywół,
- Montaż połączenia tymczasowego sieci wodociągowej Ryczywół – Gorzewo,
- Montaż pokrywy głowicy studziennej oraz wymiana płyty nastudziennej dla nieczynnej studni w ujęciu Gorzewo
- Demontaż orurowania i pompy głębinowej ze studni nr 2 w ujęciu Gorzewo i przeprowadzenie kamerowania otworu,
- Adaptacja dodatkowego pomieszczenia w budynku siedziby PK Ryczywół,
- Wymiana odcinka wodociągu oraz montaż dodatkowego węzła w celu zasilania wschodniej części Ludom z pompowni wody w Ludomach,
- Demontaż orurowania i pompy głębinowej ze studni nr 3w ujęciu Gorzewo na potrzeby płukania otworu,
- Montaż skrzynek rozsączających dla wód popłucznych SUW Gorzewo.

Zlecenia z UG Ryczywół i jednostek podległych :

- Przyłącze wodociągowe dla świetlicy w Lipie
- Naprawa przyłącza wodociągowego w budynku OSP Ryczywół
- Naprawa instalacji wodociągowej wewnętrznej Przychodni Lekarskiej w Ryczywole

- Montaż podliczników Przedszkole w Ryczywole
- Remont instalacji centralnego ogrzewania w Radomiu
- Remont instalacji wewnętrznej w świetlicy Ninino
- Założenie podliczników w świetlicy Lipa
- Wykonanie nowego przyłącza wodociągowego z instalacją wewnętrzną do licznika w ZS Ludomy

Zlecenia zewnętrzne :

- Wykonanie 7 przyłączy kanalizacyjnych w Lipie (5 płatności ratalnych)
- Wykonanie jednego przyłącza wodociągowego w Lipie
- Budowa sieci wodociągowej L=270 mb i kanalizacji sanitarnej L=235 mb przy ul. Szkolnej w Ryczywole

Awarie

Usunięcie 56 awarii przyłączy oraz 8 awarii na sieci wodociągowej.

Prace projektowe :

Trwają prace nad projektem budowlanym wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę dla sieci wodociągowej na odcinku SUW Gorzewo i Ryczywół ul. Mickiewicza wraz z przejściem pod torami PKP.

Wielkość sprzedaży w Spółce za rok obrotowy 2019

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość w zł netto
1.	Woda	1 286 769,09
2.	Ścieki	1 021 341,37
3.	Ścieki dowożone	110 683,01
4.	Pozostała sprzedaż	45 337,78
5.	Hala widowiskowo - sportowa	350 367,93

Sprawozdanie finansowe Spółki.

Zysk netto Spółki za 2019 r. wyniósł 20.887,99 zł.

Zobowiązania Spółki:

- Kredyt BGK zawarty 12.04.2018 r kwota kredytu 6.780.273,39 zł. Spłacono w roku 2018 kwotę 4.309.731,60 zł. Całość kredytu w kwocie 2.470.541,79 zł spłacono w roku 2019.
- Pożyczka z WFOŚ - kwota pożyczki 4.448.945,70 zł. Rozpoczęcie spłaty kredytu od 20.06.2019 r. Koniec spłaty kredytu 20.03.2033 r. Raty spłaty kwartalne 109.445,45 zł. Na dzień 31.12.2019 roku pozostało do spłaty 4.210.609,35
- Kredyt LBS kwota pożyczki 400.000,00 zł. Rozpoczęcie spłaty kredytu 30.08.2018 r. Koniec spłaty kredytu 30.06.2027 r. Raty spłaty miesięczne 4.700,00 zł. Na dzień 31.12.2019 roku pozostało do spłaty 348.452,42 zł.

Ponadto Spółka w 2019 r. spłaciła leasing operacyjny na koparko-ładowarkę i samochód dostawczy.

Informacje o zatrudnieniu

W Spółce na dzień 31 grudnia było zatrudnionych 19 osób. Forma zatrudnienia umowa o pracę 18 osób oraz kontrakt menadżerski 1 osoba. Liczba etatów natomiast wynosi 15,83.

Zatrudnienie w Spółce w porównaniu do 2018r. zmniejszyło się o 1 osobę (1 etat).

7. Informacja o stanie mienia komunalnego.

Wartość majątku jednostek budżetowych wynosi 65.076.936,49 zł, w tym majątek Urzędu Gminy wynosi 48.819.414,85 zł. Wartość majątku Gminy zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego o 3.504.419,42 zł.

W 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryczywole majątek zwiększył się w związku z zakupem wyposażenia (zestaw komputerowy, zasilacz awaryjny, laptop, szafy kartotekowe, aktowe oraz szafa ubraniowa). Ponadto w ramach konta - Wartości niematerialne i prawne - zakupiono dwie licencje MS Office, jednocześnie zlikwidowano dwie licencje „obsługa wsparcia rodziny”. Majątek Gminnego Ośrodka Kultury w Ryczywole zwiększył się w związku z zakupem książek do biblioteki w Ryczywole.

Nastąpiła zmiana rzeczowego majątku trwałego gminy w niżej wykazanych punktach:

- a) zwiększono majątek rzeczowy o kwotę 3.509.248,28 zł w związku z:
- nabyciem gruntów,
  - przebudową i rozbudową świetlicy w Lipie,
  - wykonaniem termoizolacji budynku świetlicy w Lipie,
  - wymianą pokrycia dachowego na świetlicy w Nininie,
  - oddaniem do użytkowania II etapu drogi w Gorzewie, chodnika przy ul. Marcinkowskiego, Otwartych Stref Aktywności, piłkochwyłów na boisku w Lipie i Ryczywole, wiaty na boisku w Gościejewku,, PSZOK,
  - utwardzeniem terenu przy remizie OSP Ludomy,
  - zakupem pieców na pellet w świetlicy w Lipie i w budynku komunalnym w Ludomach,
  - zainstalowaniem w budynku Urzędu Gminy monitoringu oraz klimatyzacji,
  - zakupem elementów placu zabaw w sołectwie Ryczywół.

- b) zmniejszono majątek trwały o kwotę 51.483,87 zł w związku ze:
- sprzedażą gruntów,
  - uchycieniem decyzji komunalizacyjnej,
  - przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności,
  - sprzedażą budynku komunalnego,

Wartości niematerialne i prawne w stosunku do roku 2018 wzrosły o kwotę 12.504,80 zł do kwoty 117.236,60 zł.

Inwestycje długoterminowe Gminy w stosunku do poprzedniej informacji wykazuje wartości zwiększone. Związane jest to z wniesieniem udziałów do „Przedsiębiorstwa Komunalnego w Ryczywole”, którego Gmina jest jedynym udziałowcem.

Wartość robót inwestycyjnych na dzień 31.12.2019 r. wynosi 42.765,00 zł. Na kwotę tę składają się następujące środki trwałe w budowie:

- budowa drogi gminnej Tłukawy,
- szatnia na medal (Lipa),
- droga gruntowa Gorzewo,
- budowa bezpiecznej zatoczki Gorzewo,
- przebudowa chodnika ul. Słoneczna,
- zagospodarowanie terenu przy budynku Urzędu Gminy.

W stosunku do wykazanych zobowiązań na dzień 31.12.2019 r. zobowiązania zostały zmniejszone o kwotę 712.991,76 zł do kwoty 7.088.865,62 zł.

Wykonane dochody z użytkowania mienia w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. wynoszą:

- dzierżawa terenów przez koła łowieckie - 5.228,26 zł
- dzierżawa gruntów komunalnych - 110.220,15 zł
- najem zasobów komunalnych - 402.500,54 zł

- wieczyste użytkowanie gruntów - 15.217,92 zł
- sprzedaż lokali - 59.628,20 zł
- przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności - 13.592,00 zł

Gmina Ryczywół posiada 15 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 2.902,49 m². Liczba lokali w stosunku do 2018 r. została zmniejszona w związku z rozwiązaniem umowy najmu przez najemcę. Gmina posiada także 116 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 5.810,77 m². Liczba lokali mieszkalnych w stosunku do 2018r. została zmniejszona w związku ze sprzedażą 1 lokalu.

Powierzchnia gruntów gminnych oddanych w dzierżawę w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019r. zmniejszyła się ogółem o 0,3400 ha.

8. Oświata i edukacja

a) Jednostki oświatowe.

W roku szkolnym 2017/2018 rozpoczęło się wdrażanie reformy oświaty, co spowodowało zmiany w całym systemie edukacji. Uczniowie kończący klasę VI szkoły podstawowej stali się uczniami VII klasy szkoły podstawowej. Rozpoczęło się tym samym wygaszanie gimnazjów – rekrutacja do gimnazjum nie była prowadzona, a ostatni rocznik dzieci klas III ukończył klasy gimnazjalne w roku szkolnym 2018/2019. Z dniem 1 września 2019 r. w ustroju szkolnym nie funkcjonują gimnazja.

Obecnie w Gminie Ryczywół funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole
- 2) Przedszkole Publiczne w Ryczywole
- 3) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Ludomach w skład, którego wchodzi:
  - Szkoła Podstawowa im. Karola Marcinkowskiego w Ludomach,
  - Przedszkole Publiczne w Ludomach.

Na rok budżetowy 2019 nakładają się dwa lata szkolne tj. 2018/2019 i 2019/2020 w związku z tym należy wykazać średnioroczną liczbę uczniów, etatów nauczycielskich i pracowników obsługowych.

Placówka oświatowa	średnia ilość uczniów	średnia ilość etatów nauczycielskich z godzinami	zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy (nauczyciele)	zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy (nauczyciele)	Razem zatrudnionych nauczycieli	średnia ilość etatów pracowników obsługi	zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy (obsługa)	zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy (obsługa)	Razem zatrudnionych pracowników obsługi
Szkoła podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole	493	46,87	37	6	43	13	13	0	13
Szkoła Podstawowa im. Karola Marcinkowskiego w Ludomach	163	23,09	19	5	24	6	4	2	6
Razem szkoły podstawowe	656	69,96	56	11	67	19	17	2	19
Przedszkole Publiczne w Ryczywole	190	13,68	11	3	15	11	10	2	12
Przedszkole Publiczne w Ludomach	76	7,59	5	7	12	3,25	2	2	4
Razem przedszkola	266	21,27	16	10	27	14,25	12	4	16
Gimnazjum Ryczywół	41	4,45	0	14	14	0	0	0	0
Gimnazjum Ludomy	15	1,67	0	11	11	0	0	0	0
Razem gimnazja	56	6,12	0	25	25	0	0	0	0
suma	978	97,35	72	46	119	33,25	29	6	35

b) Wyniki zewnętrznego egzaminu w oddziałach gimnazjalnych i w klasach VIII szkoły podstawowej

Celem egzaminu jest obiektywne zbadanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów na zakończenie etapu kształcenia gimnazjalnego i po raz pierwszy w roku szkolnym 2018/2019 w klasach VIII szkoły podstawowej.

Należy podkreślić, że egzaminy zewnętrzne dają informacje mierzalne, ale same wyniki niepełnie przedstawiają pracę szkoły. Wyników uzyskanych przez daną szkołę nie należy więc traktować jako surowego wskaźnika, znaczący wpływ na poziom edukacyjny ucznia mają bowiem następujące czynniki:

- czynniki środowiskowe, czyli status społeczno-ekonomiczny ucznia, poziom aspiracji edukacyjnych, warunki bytowe, bezrobocie rodziców;
- czynniki indywidualne, tkwiące w samym uczniu, jego zaangażowanie w uczenie, indywidualne podejście do nauki, specyficzne uzdolnienia uczniów w obszarach badanych umiejętności, trudności w uczeniu się, niesystematyczne przygotowywanie się do zajęć, niska frekwencja, a także niskie możliwości intelektualne;
- czynniki edukacyjne, czyli planowanie działań edukacyjnych w placówkach, dobór programów nauczania i podręczników, wprowadzanie najnowszych technologii;
- nauczyciel - jego zaangażowanie, wrażliwość na potrzeby ucznia, poziom wiedzy i umiejętności, otwarcie na własny rozwój,

nie mniej jednak wynik egzaminu daje określoną wiedzę, co do dalszych kierunków pracy szkoły.

Wyniki egzaminów zewnętrznych są i muszą być wykorzystywane w ocenie jakości pracy szkoły, ale należy pamiętać o tym, że cały proces edukacyjny musi być ukierunkowany na systematyczny rozwój ucznia i nie może być ograniczony i podporządkowany jedynie egzaminowi. Należy jednak zaznaczyć, iż wyniki egzaminów zewnętrznych dają wskazówki na jakich obszarach działań edukacyjnych należy skupiać uwagę, dokonywać określonych korekt i modyfikacji.

Główną funkcją zewnętrznego oceniania jest diagnozowanie osiągnięć ucznia po zakończeniu każdego etapu edukacyjnego.

Poniżej zamieszczono tabele obrazujące wyniki uzyskane przez uczniów poszczególnych szkół Gminy w zestawieniu z wynikami na poziomie gminy, powiatu, województwa, okręgu i kraju.

1) Szkoły podstawowe

Rodzaj egzaminu	Liczba zdających	Średni wynik szkoły Ludomy	Średni wynik szkoły Ryczywół	Średni wynik gminy	Średni wynik powiatu	Średni wynik województwa	Średni wynik okręgu	Średni wynik kraju
język polski	76*	52,35	65,19	62,32	59,08	61,04	60,50	63
matematyka	76	30,35	42,71	39,95	40,41	43,07	42,07	45
język angielski	76	49,53	53,17	52,36	52,34	56,28	56,68	59

*liczba zdających: Ludomy 17, Ryczywół 59

2) Gimnazja

Rodzaj egzaminu	Liczba zdających	Średni wynik szkoły Ludomy	Średni wynik szkoły Ryczywół	Średni wynik gminy	Średni wynik powiatu	Średni wynik województwa	Średni wynik okręgu	Średni wynik kraju
historia, wos	83*	48,09	56,90	54,57	56,33	58,03	57,28	59
język polski	83	57,59	63,48	61,92	60,12	61,23	60,64	63
przedmioty przyrodnicze	83	42,91	43,36	43,24	46,64	49,00	48,08	49
matematyka	83	33,41	36,46	35,65	40,23	41,33	40,15	43
język angielski	44	62,77	73,48	70,32	62,95	66,36	66,37	68
Język angielski rozszerzony	44	45,46	57,61	54,02	48,64	51,06	51,59	53
język niemiecki	39	36,67	43,30	42	48,46	48,98	50,77	51

*liczba zdających: Ludomy 22, Ryczywół 61

c) Szkolny Klub Sportowy

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ludomach oraz Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole realizowany był Program **Szkolny Klub Sportowy**, za pośrednictwem Szkolnego Związku Sportowego „WIELKOPOLSKA”. Działanie to skierowane było do uczniów szkół podstawowych. SKS miał na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Program polegał na zorganizowaniu i prowadzeniu przez min. 35 tygodni w terminie od stycznia do grudnia systematycznych zajęć sportowych w wymiarze 2 razy w tygodniu, w 60-minutowych jednostkach ćwiczebnych.

d) Stypendia i nagrody za szczególne osiągnięcia w sporcie.

Od stycznia 2019 roku po raz pierwszy od podjęcia Uchwały Nr XLI/304/2014 Rady Gminy Ryczywół z dnia 12 listopada 2014 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych i nagród za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym wypłacane jest stypendium sportowe. Ponadto została przyznana nagroda za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie krajowym w wysokości 1 200,00 zł, za zajęcie VI miejsca.

e) Realizacja budżetu:

Szkoły

Razem budżet	7 565 708,66 zł
w tym:	
Subwencja oświatowa	6 418 415,91 zł
Dotacja podręcznikowa	53 502,13 zł
Dotacja Program „Aktywna Tablica”	28 000,00 zł
Środki własne	1 065 790,62 zł

Przedszkola

Razem budżet	2 354 633,23 zł
w tym:	
Subwencja oświatowa na 6 latki	504 850,39 zł
Subwencja – specjalna organizacja nauki	134 996,63 zł
Dotacja przedszkolna	255 346,00 zł
Środki własne	1 459 440,21 zł

f) Dowozy szkolne

Przepisy warunkujące organizację bezpłatnego dowozu lub zwrotu kosztów dowozu do placówek oświatowych przez gminę określone zostały przez ustawę „Prawo oświatowe” z dnia 14 grudnia 2016 r. ze zmianami.

Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli w taki sposób, aby wszystkie dzieci pięcioletnie zamieszkałe na terenie gminy, a także dzieci spełniające obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne miały możliwość odpowiednio korzystania z wychowania przedszkolnego oraz spełnienia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, w taki sposób, aby droga z domu do publicznego przedszkola, nie przekraczała 3 kilometrów. Jeżeli droga ta przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka.

Obowiązek gminy inaczej kształtuje się w odniesieniu do realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe na terenie gminy. Gmina jest zobligowana do ustalenia sieci publicznych szkół w taki sposób, aby umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem, że droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać: 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych, 4 km – w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.

Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza wyżej wymienione odległości, wówczas obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka.

Ustawodawca, nakładając na gminę obowiązek dowożenia dzieci, nie narzucił sposobu jego wykonania.

Dowozy dzieci do szkół i przedszkoli na terenie Gminy Ryczywół są zorganizowane w następujący sposób: dwie trasy obsługiwane są przez przewoźnika wyłonionego w ramach przetargu i trzecia trasa obsługiwana przez własny autobus.

Ponadto obowiązkiem Gminy jest również zorganizowanie dojazdu do szkół i przedszkoli dzieci niepełnosprawnych, odbywa się to poprzez indywidualne umowy z rodzicami oraz regularną trasę autobusu do Zespołu Szkół Specjalnych w Kowanówku wyłonionego w drodze przetargu.

Całkowite koszty dowozów w roku 2019 wyniosły 513 544,19 zł. Na tę kwotę składają się wydatki związane z zakupem usług transportowych, wynagrodzenia wraz z pochodnymi opiekunek, koszty utrzymania, remonty, ubezpieczenie i podatek od środków transportowych własnego autobusu. Do szkół i przedszkoli na terenie Gminy Ryczywół dojeżdża średnio 500 uczniów i przedszkolaków. Do Zespołu Szkół Specjalnych w Kowanówku dojeżdża 14 uczniów. Ponadto 9 uczniów korzysta z dowozów indywidualnych, których koszt wyniósł: 74 405,16 zł.

g) Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Zgodnie z art. 70a Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. Poz. 2215 ze zm.) w budżetach organów prowadzących szkoły/przedszkola wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Nazwa szkoły	Liczba szkoleń	Łączna kwota
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole	62	15 533,27 zł
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ludomach	20	7 595,00 zł
Przedszkole Publiczne w Ryczywole	12	7 089,00 zł
Razem	94	30 217,27 zł

h) Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

- pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, określone w odrębnych przepisach,
- młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika zależy od okresu kształcenia wynikającego z umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i wynosi:

- w przypadku nauki zawodu 8 081,00 zł - przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia,

- w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – 254,00 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

Dofinansowanie kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników finansowane jest ze środków Funduszu Pracy.

Rodzaj umowy	Liczba pracodawców	Łączna kwota
Przygotowanie zawodowe	12	96 972 zł
Przyuczenie do wykonania określonej pracy	3	14 478 zł
Razem	15	111 450 zł

i) Dotacja podręcznikowa w 2019 roku

W związku z realizacją zadania jakim jest zapewnienie uczniom bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, na podstawie rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 marca 2019 r. *w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2019 r.* (Dz. U. z 2019 r. Poz. 574), oraz z dnia 20 marca 2018 r. *w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2018 r. Poz. 611) i z dnia 20 marca 2018 r. *w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych w 2018 r. i 2019 r.* (Dz. U. z 2018 r. Poz. 615) Gmina Ryczywół otrzymała dotację w wysokości 53 502,13 zł, z czego Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole wykorzystwała dotację w wysokości 39 861 zł, a Zespół Szkolno - Przedszkolny w Ludomach wykorzystał dotację w wysokości 13 641,13 zł, w tym 132,49 zł na wyposażenie w podręczniki i materiały ćwiczeniowe dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, uczniów

niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

j) Boisko sportowe „Orlik” w Ryczywole

W 2019 roku Gmina Ryczywół zatrudniła dwóch animatorów sportu, każdy z nich miał do wypracowania miesięcznie 30 godzin, w okresie od kwietnia do września 2019 roku.

k) Aktywna Tablica

W 2019 roku Gmina Ryczywół wzięła udział w programie rządowym „Aktywna Tablica”, którego głównym celem jest rozwijanie szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych. W ramach programu zostały zakupione po 2 interaktywne monitory dotykowe o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali dla Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wlkp. w Ryczywole oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ludomach. Całkowity koszt zakupu pomocy dydaktyczny wyniósł 35 000,00 zł, z czego 28 000,00 zł zostało sfinansowane z budżetu państwa, natomiast 7 000,00 zł z budżetu Gminy Ryczywół.

i) Finansowanie pobytu dzieci w przedszkola poza terenem gminy

Zasady dokonywania rozliczeń finansowych między jednostkami samorządu terytorialnego w sytuacji, gdy mieszkaniec gminy jest wychowankiem przedszkola w innej gminie, zostały uregulowane w rozdziale 4 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 17).

Zgodnie z art. 50 ust. 2 tej ustawy, jeżeli do placówki wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę uczęszcza uczeń objęty wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat, niebędący jej mieszkańcem, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszt wychowania przedszkolnego tego ucznia.

W roku 2019 Gmina Ryczywół refundowała średniorocznie 2 wychowanków przedszkola w całkowitej kwocie 12 658,20 zł.

Stosownie do art. 51 ust. 3 ww. ustawy, jeżeli do niepublicznego przedszkola uczęszcza uczeń objęty wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat, niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji.

W roku 2019 Gmina Ryczywół dotowała średniorocznie 8 wychowanków przedszkola w całkowitej kwocie 43 721,59 zł

9. Rozwiązywanie problemów społecznych

a) Opieka zdrowotna

Na terenie Gminy Ryczywół funkcjonują dwie przychodnie lekarskie: Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego w Ryczywole oraz przychodnia Lekarza Rodzinnego oraz Gabinety Specjalistyczne LEXMED w Ludomach.

W 2019 roku w Przychodni Lekarza Rodzinnego w Ryczywole przyjęto ok. 40.000 osób. Nie poprawiła się sytuacja co do ilości zachorowań. W przychodni zorganizowano bezpłatne badania słuchu i wzroku. Przychodnia współpracuje z firmą Largo, która wykonuje bezpłatne mammografie. Przebadano ponad 430 osób w kierunku chorób układu krążenia, w tym tylko do dwóch osób nie było zastrzeżeń. W przychodni pracuje trzech lekarzy, pielęgniarki, położna oraz osoba od opieki nad młodzieżą w szkołach.

Przychodnia Lekarza Rodzinnego oraz Gabinety Specjalistyczne LEXMED w Ludomach działa od dnia 1 października 2018r. w zakresie umowy podpisanej z Narodowym Funduszem Zdrowia dotyczącej usług lekarza specjalisty z zakresu medycyny rodzinnej oraz magister pielęgniarstwa – pielęgniarki środowiskowej. Od listopada 2018 r. w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia Pacjentki Przychodni objęte są również opieką magister położnictwa – położnej środowiskowej, w pełnym zakresie usług w ramach kontraktu na bezpłatną podstawową opiekę zdrowotną. Przychodnia działa od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00. Punkt pobrań materiału do badań czynny jest w poniedziałek, środę, czwartek i piątek od 8:00 do 10:00.

Na dzień 11 lutego 2020 r. pacjentami Przychodni było już łącznie ponad 1500 osób, z czego 55% stanowią kobiety, a 45% to mężczyźni. Mając na uwadze miejsce zamieszkania pacjentów, około 80% z ogólnej liczby stanowią pacjenci z terenu Gminy Ryczywół. W pozostałym zakresie pacjenci są najczęściej mieszkańcami sąsiednich gmin Połajewo, Oborniki, Rogoźno oraz Murowana Goślina.

Od lutego 2019 r. do chwili obecnej udzielono przez lekarza z zakresu

medycyny rodzinnej finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia około 8500 porad, licząc w tym wizyty domowe.

Zgodnie z założeniami związanymi z dalszym rozwojem placówki leczniczej, podjęto działania uwieńczone sukcesem i pozyskaniem kolejnych, poza radiologiem i diabetologiem, lekarzy w ramach prywatnych Poradni specjalistycznych, tj.:

- Poradni Ortopedycznej
- Poradni Kardiologicznej
- Poradni Ginekologiczno-Położniczej
- Poradni Neurologicznej
- Poradni Dermatologicznej
- Poradni Urologicznej oraz
- Poradni Medycyny Pracy

Prężnie rozwija się również Gabinet Fizjoterapii i Rehabilitacji oferujący konsultacje i zabiegi z zakresu fizjoterapii, tj. m.in. o masaż klasyczny oraz masaż limfatyczny, a najmłodszym pacjentom m.in. specjalistyczny masaż Shantala.

We wskazanym okresie ww. Poradnie oraz Gabinet Fizjoterapii i Rehabilitacyjny udzieliły ponad 500 porad specjalistycznych. Jednocześnie wykonano ponad sto USG bioderek, kilkadziesiąt kardiologicznych badań ECHO i HOLTER oraz ginekologicznych badań USG wraz z cytologią. Ponad 80 pacjentów uzyskało zaświadczenie o zdolności do wykonywania zawodu lub pracy na konkretnym stanowisku.

Ponadto, w celu rozszerzenia oferty medycznej POZ LEXMED w Ludomach uczestniczył w badaniach profilaktycznych wykonywanych przez zewnętrzne wyspecjalizowane podmioty lecznicze, m.in. w akcji bezpłatnego badania wzroku, połączonego z konsultacją optyka i możliwością zamówienia okularów korekcyjnych. Z powyższych badań skorzystało kolejnych kilkadziesiąt osób.

Z punktu widzenia zapadalności na choroby mieszkańców Gminy Ryczywół, stwierdzić należy, iż jednostki chorobowe stanowią odzwierciedlenie typowe

dla danego przedziału wiekowego w naszym kraju. Na pierwsze miejsce wysuwają się choroby układu krążenia, w tym nadciśnienie i choroby wieńcowe; w dalszej kolejności choroby o podłożu reumatoidalnym oraz choroby układu pokarmowego. Nadal nieliczny, lecz wzrastający odsetek to choroby nowotworowe. Podsumowując, mijający rok zakończył się zwiększeniem o 50% liczby pacjentów oraz udzieleniem ponad 500 porad specjalistycznych w ramach prywatnych gabinetów lekarskich.

Powyższe przełożyło się m.in. na uhonorowanie głosami naszych Pacjentów Pani doktor Moniki Mazurkiewicz, Przychodni Lekarza Rodzinnego oraz Gabinetów Specjalistycznych LEXMED z siedzibą w Ludomach prestiżowym wyróżnieniem I miejsca w kategoriach: LEKARZ RODZINNY oraz PRZYCHODNIA LEKARZA RODZINNEGO POWIATU OBORNICKIEGO w plebiscycie „Głosu Wielkopolskiego” HIPOKRATES WIELKOPOLSKI 2019.

b) Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy Ryczywół znajduje się Rewir Dzielnicowych w Ryczywole, w którym jest zatrudnionych 4 policjantów – 3 dzielnicowych i kierownik. Od czerwca 2019 roku jeden dzielnicowy znajduje się na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Jednostka ta z uwagi na swoją specyfikę nie funkcjonuje całodobowo a służby dzielnicowych są ustalane w oparciu o bieżące potrzeby służby i indywidualne preferencje policjantów. Tutejsi policjanci w 2019 roku prowadzili spotkania profilaktyczne w szkołach oraz ze stowarzyszeniami dotyczące bezpieczeństwa publicznego. Odbyła się również debata społeczna w Ryczywole.

Poniżej dane dotyczące zdarzeń, w tym kryminalnych w 2019 roku, które miały miejsce na terenie gminy Ryczywół.

Liczba interwencji ogółem – 224

Interwencje domowe – 94

Interwencje publiczne – 130

Wypadki drogowe – 5

Kolizje – 42

Liczba wszystkich przestępstw – 48

Kierujący pod wpływem alkoholu – 22

Kierujący pod wpływem środków odurzających – 10

Do głównych czynników wpływających na ilość popełnionych czynów zabronionych wpływa fakt, iż sprawcy przestępstw znajdują się pod wpływem alkoholu i środków odurzających. Stałym problemem na terenie działania Rewiru Dzielnicowych w Ryczywole są przestępstwa dokonane w ruchu drogowym. Z posiadanych informacji wynika, że wśród mieszkańców gminy Ryczywół nadal panuje poczucie bezpieczeństwa, co skutkuje również wzrostem zaufania do Policji. Na to poczucie składają się m.in. prowadzone wzmożone patrole i przeprowadzone na terenie gminy kontrole obiektów i miejsc, pod kątem występowania różnych zagrożeń, między innymi szkoły, ogródki działkowe, parki, boisko Orlik, pustostany i parkingi samochodowe a także działki budowlane i rekreacyjne.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy czuwają również strażacy ochotnicy, działający w ramach Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Gminy działają czynnie cztery jednostki OSP: Ryczywół, Lipa, Ludomy i Skrzetusz. Dwie spośród wymienionych tj. Ryczywół i Lipa działają w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Każda z 4 jednostek dysponuje samochodami pożarniczymi:

- OSP Ryczywół: - MAN – 2007 r. - JELCZ – 1993 r. - VW TRANSPORTER – 1996 r.
- OSP Lipa: - STAR 266 – 1980 r.
- OSP Ludomy: - KAMAZ – 2017 r.
- OSP Skrzetusz: - STAR 244 -1983 r.

Liczba członków jednostek OSP biorących udział w akcjach:

OSP RYCZYWÓŁ – 23

OSP LIPA – 15

OSP LUDOMY – 14

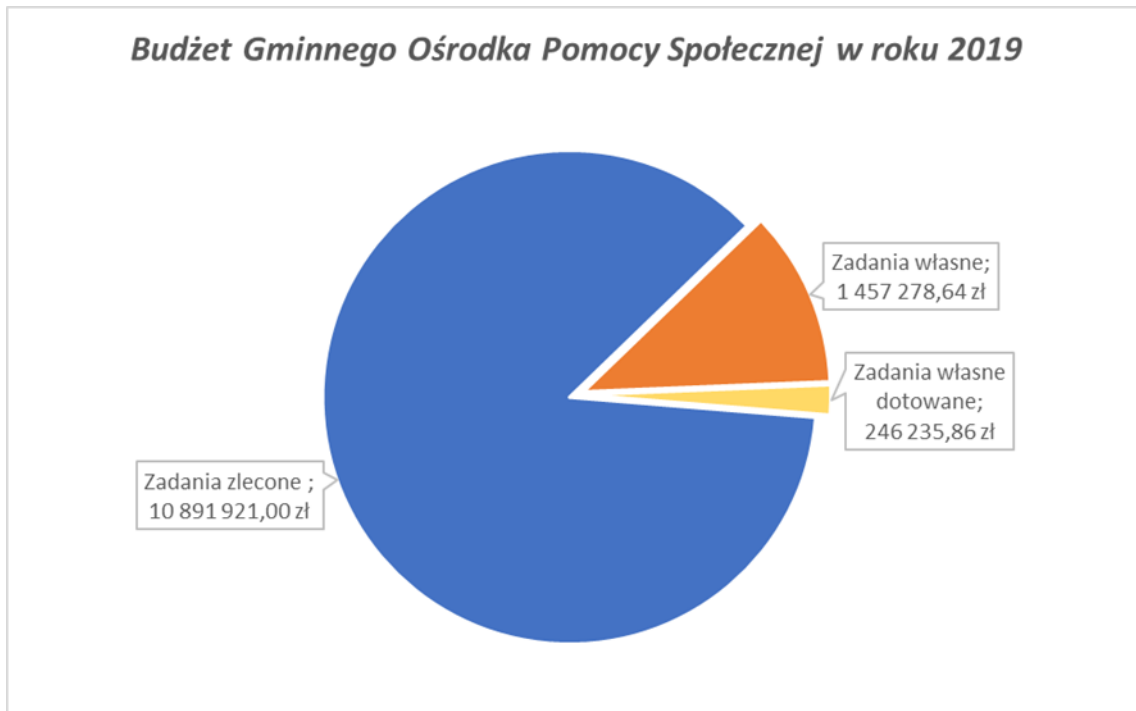
OSP SKRZETUSZ – 14

W 2019 roku OSP Ludomy zakupiło zestaw poduszek pneumatycznych - 10 400,00 zł – w tym: MSWiA: 7 310 zł , Budżet Gminy: 3 100,00 zł, OSP Skrzetusz zakupiło Torbę R1 - 3 863,75 zł – w tym: fundusz sołecki - 3 309 zł, Budżet Gminy: 554,75 zł oraz ubrania specjalne, buty, kominiarki, hełmy, latarki, rękawice, koszulki za kwotę 12 265,56 zł w tym: Fundusz sołecki - 6 132,78 zł , budżet Gminy - 6 132,78 zł.

c) Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej nie jest katalogiem zamkniętym. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Na zadania spoza katalogu zadań własnych gminy wpływa dotacja celowa. Ponadto niektóre zadania własne są również dofinansowywane z budżetu państwa. Strukturę budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia poniższy wykres.

• System pomocy społecznej

W 2019 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie 240 osób. W ramach systemu pomocy społecznej wydane zostało 420 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane były w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł
- dla osoby w rodzinie - 528 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek

celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego albo klęski żywiołowej lub ekologicznej niezależnie od ich dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej
Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole w 2019 r. należały:

zasiłek stały,

- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- pobyt w domu pomocy społecznej,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne,
- praca socjalna.

Schronienie

Gmina zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach i noclegowniach pokrywane są wyłącznie ze środków gminy. W 2019 roku opłacano pobyt 7 osób, na ten cel została przeznaczona kwota w wysokości 32 850 zł.

Domy Pomocy Społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2019 roku wydano 2 decyzje kierujące osoby do domów pomocy społecznej. Mieszkańcy przebywali w 8 różnych domach w zależności od profilu. Ośrodek pokrywał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla 14 osób, na łączną kwotę 430 986 zł. Najniższy koszt utrzymania mieszkańca był w Domu Pomocy Społecznej w Cmolasie - 3 167,18 zł, natomiast najwyższy w Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Zgromadzenie C.M.B.B. „Serafitki” w Poznaniu i wynosił 4 993,45 zł.

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2014 - 2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole w roku 2019 realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023. Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Na realizację powyższego Programu środki własne Gminy wynosiły 28 837 zł, a dotacja z budżetu państwa 37 785 zł.

Inne działania

GOPS prowadził jednocześnie inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej m.in. organizował wypoczynek letni, zimowy i sylwestrowy dla dzieci z rodzin objętych pieczęcią zastępczą, pochodzących z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych, finansował funkcjonowanie świetlicy środowiskowej w Ryczywole, realizował Projekt „Skrzydła sukcesu” oraz skierował 12 mieszkańców naszej gminy zagrożonych wykluczeniem społecznym do udziału w projekcie realizowanym przez Centrum Integracji Społecznej w Gębiczynie. Po zakończeniu projektu

2 osoby zostały zatrudnione na umowę o pracę. W ramach Przeciwdziałania przemocy w rodzinie działał Zespół Interdyscyplinarne. W 2019 roku do Zespołu wpłynęło 9 Niebieskich Kart dot. 9 rodzin sporządzonych przez:

- policję - 5,
- pomoc społeczną - 4.

Procedura „Niebieskiej Karty” była prowadzona w 10 rodzinach (1 procedura z 2017 r.), odbyły się 44 spotkania z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. W celu edukacji społeczności lokalnej rozprowadzono ulotki dotyczące m.in. Procedury „Niebieskie Karty” podstawowe informacje; Nadużywanie alkoholu, a problem przemocy domowej; przemoc w rodzinie – sytuacja osób doświadczających przemocy w rodzinie; Jak radzić sobie z przemocą?- porady psychologiczne dla osób doświadczających przemocy; Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach Kampanii Stop przemocy - materiały zostały przekazane do szkół.

Karta Dużej Rodziny

Kolejnym zadaniem jest wydawanie Kart Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Wykaz zniżek w ramach Karty Dużej Rodziny jest dostępny na stronie <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>

W 2019 roku, 79 rodzin wystąpiło z wnioskiem o wydanie Karty Dużej Rodziny, w tym:

- 75 wniosków zostało złożonych w wersji papierowej,
- 4 wnioski zostały złożone w wersji elektronicznej.

Łącznie wydano 194 karty tradycyjne (plastikowe), 117 kart elektronicznych.

Od początku funkcjonowania ustawy o wydanie kart zwróciły się z wnioskiem 152 rodziny. Ogółem od istnienia programu wydano 631 kart tradycyjnych i 177 kart elektronicznych. Wydano 4 decyzje odmawiające przyznania Karty Dużej Rodziny, gdyż w dniu składania wniosku rodzice nie mieli na utrzymaniu łącznie trojga dzieci.

Praca socjalna

Na bieżąco prowadzona jest praca socjalna. Pracownicy socjalni wspierają proces pozytywnych zmian życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów. Ponadto osoby wymagające pomocy kierowane są do specjalistów tj. prawnik i psycholog zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym, który finansowany jest ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny.

Asystent rodziny

W całym procesie pracy socjalnej ważna jest również rola asystenta rodziny. W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole zatrudniał 1 asystenta rodziny. Asystent pracował z 13 rodzinami, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze, w tym 6 rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny na podstawie postanowienia sądu. W trakcie roku zaprzestano współpracy z 5 rodzinami, rozpoczęto z 4 nowymi. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuścić do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwić jak najszybszy powrót dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców.

Rodziny zastępcze

Do zadań własnych gminy należy m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Gmina zobowiązana jest do refundacji części wydatków poniesionych przez Powiat za dzieci z terenu naszej gminy umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2019 r. współfinansowano pobyt 5 dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej - 3,
- w rodzinie zastępczej zawodowej – 2.

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 54 dzieci na ogólną kwotę 272 450 zł. Przeciętne miesięczne wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiły 22 704 zł, a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 420 zł.

W 2019 r. przyjęto 44 wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydano 53 decyzje.

Podjęto następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- wystosowano 28 wezwań o przeprowadzenie wywiadów u dłużników alimentacyjnych,
- przeprowadzono wywiady alimentacyjne z 19 dłużnikami alimentacyjnymi,
- wystąpiono do Prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo wobec 6 dłużników.

Świadczenie wychowawcze

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła w życie program „Rodzina 500 plus”, w ramach którego rodzice co miesiąc otrzymują

świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na każde dziecko do 18 roku życia. Celem programu rządowego „Rodzina 500 plus” jest poprawa sytuacji życiowej rodzin oraz odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w Polsce.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ryczywole w roku 2019 wpłynęły 993 wnioski o świadczenie wychowawcze w tym 423 w wersji elektronicznej, 45 wniosków przekazano do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w celu ustalenia, czy w przekazanych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wydano 887 informacji przyznających świadczenie wychowawcze oraz 88 decyzji administracyjnych w tym:

- 49 przyznających świadczenie wychowawcze,
- 8 odmawiających prawa do świadczenia,
- 23 uchylające,
- 1 dot. umorzenia postępowania,
- 7 zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego na kwotę 10 250, zł plus ustawowe odsetki.

Programem w 2019 r. objęto 910 rodzin, 1518 dzieci na łączną kwotę 7 106 083,00 zł.

Największe przyznane do tej pory świadczenie wychowawcze wynosi 3000,00 zł miesięcznie - wypłacane rodzinie na 6 dzieci.

Świąteczne spotkania z osobami samotnymi i starszymi

Tradycyjnie przed Świętami Bożego Narodzenia organizowane jest spotkanie opłatkowe dla osób samotnych i starszych. Świąteczne spotkanie, jak co roku, zgromadziło licznie przybyłych mieszkańców naszej gminy, którzy dzięki staraniom i zaangażowaniu pracowników socjalnych GOPS, mogli uroczystie i w świątecznej atmosferze rozpocząć okres bożonarodzeniowy. Świąteczną atmosferę podkreślały także tradycyjne potrawy wigilijne, znajdujące się na stołach, udekorowanych świątecznymi stroikami. W spotkaniu uczestniczył

Wójt Gminy, Przewodniczący Rady Gminy, Zastępca Przewodniczącej Rady Powiatu oraz proboszcz naszej Parafii.

Dzieci ze świetlicy środowiskowej, z Przedszkola Publicznego w Ryczywole oraz z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ludomach, zaprezentowały program artystyczny przygotowany specjalnie na tę okazję, po występie wręczyły uczestnikom własnoręcznie przygotowane upominki. Dla wielu osób, z grona gości, to jedyna taka okazja, by wspólnie podzielić się opłatkiem, pokoleďować, powspominać i porozmawiać z innymi osobami.

Szczegółowe informacje na temat działalności GOPS przedstawiono w Sprawozdaniu z działalności GOPS umieszczonym na stronie www.ops.ryczywol w zakładce Sprawozdania.

b) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rada Gminy w Ryczywole corocznie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii finansowany ze środków uzyskanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 roku realizowano szereg zadań profilaktycznych jak również postępowań w stosunku do osób nadużywających alkoholu i osób współuzależnionych. W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane były programy w szczególności dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie gminy.

Osoby uzależnione i współuzależnione miały możliwość korzystania z pomocy psychologa i prawnika w Punkcie Konsultacyjnym w Ryczywole oraz miały możliwość uczestnictwa w spotkaniach grupy AA „Ogniwo”, które odbywały się w każdy wtorek w GOK Ryczywół.

Osoba zgłaszająca problem alkoholowy w rodzinie motywowana jest zawsze do podjęcia takich działań by w pierwszej kolejności mogła pomóc sobie i rodzinie,

m. in. do podjęcia terapii dla osób współuzależnionych i edukacji z zakresu postępowania wobec osoby uzależnionej.

W ramach podpisanej umowy z Gminą Piła dotyczącej całodobowej gotowości dyżurowej do przyjęcia mieszkańców Gminy Ryczywół znajdujących się w stanie nietrzeźwym, do Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile przewieziono 6 osób. Usługi Psychologiczne świadczone były w 2019 roku w wymiarze 10 godzin miesięcznie, we wtorki od godz. 16⁰⁰ do 18³⁰. Indywidualna pomoc psychologiczna została udzielona 167 osobom. Poradnictwo prawne świadczone było w wymiarze 4 godzin miesięcznie - dwa poniedziałki w miesiącu, w godzinach od 13⁰⁰ do 15⁰⁰. Indywidualna pomoc prawna udzielona była 53 osobom.

W 2019 roku skontrolowano łącznie 3 placówki handlowe na terenie gminy. Kontrole przeprowadzono zgodnie z Ustawą z dnia 6 marca 2018 roku prawo przedsiębiorców tj. zawiadamiano przedsiębiorców o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Kontrole przeprowadzono w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 18 pkt 7 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2019 roku sprzedaż alkoholu prowadzona była w 23 placówkach handlowych. Wartość sprzedanego alkoholu obliczona na podstawie złożonych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych we wszystkich punktach sprzedaży na terenie naszej gminy wyniosła ogółem 5 709 930,38 zł. W 2019 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami została przeprowadzona przez firmę zewnętrzną diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport miał na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w ostatnim kwartale 2019 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocy w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk. Na realizację Gminnego Programu

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019 wydano 147 549,20 zł.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programu znajduje się na stronie [www.ops.ryczywol](http://www.ops.ryczywol.pl) w zakładce Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Sprawozdania.

10. Kultura

Gminny Ośrodek Kultury, w skład którego wchodzi również Biblioteka Publiczna w Ryczywole organizował wiele ciekawych imprez, spotkań autorskich, warsztatów i koncertów.

Wydarzenia Kulturalne w 2019 roku: 27 stycznia - koncert Golec u Orkiestry

10 luty - karnawał na Disco-Polową nutę w GOK-u

7-12 marca - obchody Dnia Kobiet

20 marca - „Mikrofonia”

22 marca - „Stacja Ryczywół” wystawa kolejek i promocja albumu o linii kolejowej

3 maja - obchody Uchwalenia Konstytucji

16 maja - Spotkanie z Katarzyną Żak

22-23 czerwca - „Dni Ryczywołu”

1 lipca - 31 sierpnia - warsztaty dla dzieci z Bartoszem Krzewiną

31 lipca - Spotkanie autorskie z Łukaszem Wierzbickim autorem książek podróżniczych

9 sierpnia - wakacyjny wyjazd do kina w Czarnkowie „TOY STORY II,,

21 sierpnia - „Summer Night Party”

1 września - Obchody Wybuchu II Wojny Światowej

8 września - Dożynki Gminne

23 września - „Święto Pyry” Zawady

30 września - „Święto Dynii” (Wspólnie z Sołectwem Ryczywół i KGW Ryczywół nad Flintą)

2 października - Bezpieczeństwo na co dzień. Spotkanie dla seniorów (wspólnie z GOPS Ryczywół i Rewirem Dzielnicowych)

6 października - Inauguracja Roku Kulturalnego KONCERT OLGI BOŃCZYK

17 października - „Czerwone Szkoły” (wspólnie z Fundacją Nasze Podwórko)

19 października - Biesiada Czerwonacka - udział Zespołu Śpiewaczego Ryczywolanie

(zajęcie II miejsca)

26 października - „Knyfna tytka z odzysku” warsztaty z czerpania papieru

(wspólnie z Fundacją Nasze Podwórko)

30 października - „Bezpieczeństwo i plan priorytetowy” spotkanie z policją
(wspólnie z PZERiJ)

11 listopada - Manifestacja Patriotyczna

11 listopada - Koncert „Loranc śpiewa Jakubczak”

17 listopada - Spotkanie z Jackiem Fedorowiczem

22 listopada- 100-lecie PCK (występ Grupy Wokalnej Na Cztery Głosy)

24 listopada - „Nasi sąsiedzi Żydzi” (wspólnie z Sołectwem Ryczywół)

30 listopada - Andrzejki z GOK-iem

9 grudnia - Teatr małego widza „Opowieści ze śnieżnej krainy”

13 grudnia - Spotkanie autorskie z E. Szudrowicz i W. Dębczyńskim autorami powieści kryminalnej

31 grudnia - Sylwester pod chmurką (wspólnie z KGW Ryczywół nad Flintą).

Oprócz wspólnych działań Biblioteki i GOK prowadzone były w bibliotece odrębne działania m.in. wystawy tematyczne, prelekcje, spotkania z pisarzami i innymi twórcami, noc bibliotek, Dzień Pluszowego Misia. Biblioteka włączyła się do akcji „Cała Polska czyta dzieciom” oraz Narodowe czytanie, Ogólnopolski dzień głośnego czytania. Bibliotekę odwiedzały i brały udział w wydarzeniach dzieci przedszkolne, młodzież szkolna oraz dorośli.

Na dzień 31.12.2019 roku Biblioteka posiadała 18 045 zbiorów bibliotecznych, z czego w 2019 roku przybyło 769 pozycji. Liczba zarejestrowanych czytelników to 881 osób. Wypożyczono na zewnątrz 20 486 książek, na miejscu udostępniono 1 115. Z czytelni Internetowej skorzystało 1 139 osób.

W Gminnym Ośrodku Kultury prowadzone są zajęcia stałe: Harce na gitarce, Mażoretki, Cat Clan, próby Zespołu Śpiewaczego Ryczywolanie, zajęcia wokalne, zajęcia Zespołu Instrumentów Dętych i Instrumentów Klawiszowych, zajęcia grupy teatralnej, próby Zespołu Wokalnego Na Cztery Głosy, Fitness i Zumba, spotkania grupy AA, spotkania grupy emerytów PZERiI, zajęcia świetlicowe prowadzone przez GOPS, spotkania z psychologiem prowadzone przez GOPS, porady prawnicze prowadzone przez GOPS, spotkania Rady Sołectkiej

W ramach swoich działań GOK współpracuje z wieloma instytucjami: Urząd Gminy, GOPS, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Rewir Dzielnicowych w Ryczywole, OSP, Przedsiębiorstwo Komunalne, Lokalna Grupa Działania „Kraina Trzech Rzek”, sołectwa Gminy Ryczywół, placówki oświatowe z terenu gminy.

Oprócz wyżej wymienionych spraw, GOK podejmował również działania charytatywne, akcje krwiodawstwa oraz prowadzi wynajem sal. W 2019 roku przeprowadzono remont sali widowiskowej (wymiana okien, malowanie ścian).

11. Sport i rekreacja

W Gminie Ryczywół w ostatnich latach stworzono dobre warunki do uprawiania sportu. Na terenach poszczególnych sołectw funkcjonują boiska sportowe m.in. w Ryczywole, w Lipie, w Ludomach, w Gorzewie, w Wiardunkach. Ponadto w wielu miejscowościach pobudowane zostały place zabaw, zamontowano siłownie zewnętrzne, a w 2019 roku pobudowano Otwarte Strefy Aktywności w miejscowościach: Dąbrówka Ludomska, Ninino, Tłukawy, Zawady i Wiardunki.

W Ryczywole funkcjonuje Hala Widowiskowo – sportowa, której Zarządcą od 12 marca 2018 roku na podstawie umowy dzierżawy jest Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Ryczywole.

Do dnia 30 września 2019 r. do obiektu przydzielono $4 \frac{1}{3}$ etatu (7 osób) tj. kierownik 1 etat, 4 sprzątaczkę po 0,5 etatu, konserwator 1 etat oraz instruktor siłowni $\frac{1}{3}$ etatu.

Od 1 października 2019 r. do obiektu przydzielono $4 \frac{3}{4}$ etatu (7 osób) tj. 5 sprzątaczek 3,5 etatu, 1 etat konserwatora oraz $\frac{1}{3}$ etatu instruktora siłowni.

Hala otwarta była w godzinach 7⁰⁰ do 22⁰⁰ od poniedziałku do piątku oraz 9⁰⁰ do 20⁰⁰ w soboty i niedziele, do dyspozycji Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole jest od poniedziałku do piątku w godzinach

7⁰⁰ do 15⁰⁰ oraz na zajęcia sportowe pozalekcyjne dwa razy w tygodniu 1,5 godziny. Siłownia była czynna w godzinach otwarcia hali. Od poniedziałku do piątku w godzinach 7⁰⁰ do 15⁰⁰ halę wynajmuje szkoła. Zajęcia sportowe dla różnych grup wiekowych odbywają się w godzinach popołudniowych często z wykorzystaniem możliwości dzielenia boiska na mniejsze.

Klub sportowy „GOLNICA” wynajmuje salę około 22 godzin w tygodniu oraz Stowarzyszenie tenisowe Pro-tenis 20 godzin tygodniowo. Swoje zajęcia prowadzi również Stowarzyszenie Aktywni Razem , OSP Ninino, Klub Sportowy Tarnowo. We wtorki gimnastyka dla seniorów, Taekwondo oraz fitness dodatkowo jeszcze w czwartki. Pozostałe wolne terminy wykorzystują osoby prywatne na zajęcia z tenisa ziemnego, koszykówki, piłki nożnej. Na salce fitness prowadzone są zajęcia z jogi oraz wynajmowana jest na tenis stołowy.

Wynajmowano również powierzchnie reklamowe, salę konferencyjną na spotkania i zebrania dla osób indywidualnych i instytucji, m.in. dla „Gzégzólki” na organizowane przez nich imprezy urodzinowe dla dzieci łączące edukację i zabawę. Przy wejściu wynajęto powierzchnię dla automatów z napojami i przekąskami oraz napojami gorącymi.

Na hali widowiskowo – sportowej obok planowanych zajęć sportowy odbywały się również:

- 04.01.20219 Uroczyste nadanie imienia Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole
- 12.01.2019 Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- 14-18.01.2019 Zajęcia bezpłatne „Tydzień ze sportem „
- 27.01.2019 Koncert kolęd „Golec uOrkiestra”
- 17.02.2019 Turniej piłki nożnej dla dzieci – RKS „Wełna”
- 09.03.2019 Turniej charytatywny na siłowni „ Gramy dla Błażeja”
- 10.03.2019 Turniej charytatywny „Gramy dla Błażeja”

- I Turniej Tenisa Ziemnego dla dzieci o Puchar Wójta Gminy Ryczywół
- 13.04.2019 Turniej koszykówki dziecięcej Mała Liga: Suchy Las i przyjaciele
- 21.06.2019 Zakończenie roku szkolnego w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Ryczywole
- 09.07.2019 II Turniej Osób Niepełnosprawnych
- 31.08 – 01.09 Ryczywolska Noc na Orliku – pod patronem Wójta Gminy Ryczywół
- W związku z przystąpieniem klubu „Golnica” do rozgrywek Wielkopolskiego Związku Koszykówki na hali odbywały się niedzielne mecze w dniach 20.10.2019, 17.11.2019, 15.12.2019.

Stowarzyszenie tenisowe Pro-Tenis Ryczywół zorganizowało na boisku I Zimową Ligę Tenisową, której mecze odbywały się w niedzielne wieczory.

12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie z przepisami program współpracy na rok 2019 został przyjęty Uchwałą Nr II/15/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku. Projekt programu zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi działającymi na naszym terenie.

Współdziałanie Gminy z organizacjami przebiega w różnych obszarach: informujemy organizacje o możliwościach finansowania swoich działań z różnych źródeł poza budżetem Gminy, o szkoleniach tematycznych publikujemy na stronie Gminy ważne informacje przekazywane przez organizacje, udostępniamy nieodpłatnie gminne obiekty na wydarzenia i spotkania stowarzyszeń. Najważniejszą jednak dziedziną jest wspieranie działalności stowarzyszeń poprzez udzielanie dotacji a także pożyczek na realizację projektów dofinansowanych z innych źródeł, głównie ze środków Lokalnej Grupy Działania Kraina Trzech Rzek.

W 2019 roku dofinansowane były działania w ramach 5 obszarach tematycznych:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - zabezpieczono na realizację tych zadań to 85.000 zł.
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - 7.000zł.
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży - 3.000 zł.
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym - 5.500 zł.
- działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych - 8.000 zł.

Łącznie na realizację zadań w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi przeznaczono 108 500,- zł.

Konkurs ogłoszony został zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 7 stycznia 2019. Oferty można było składać do 29.01.2019 roku. Na wszystkie obszary łącznie wpłynęło 29 ofert. Komisja przeprowadza analizę ofert w II obszarach : ocena formalna i merytoryczna. Z organizacjami wybranymi do dofinansowania

zostały zawarte umowy określające wysokość dotacji, oraz terminy jej przekazania i ostatecznego rozliczenia. Jakże działania i imprezy Gmina dofinansowała przedstawia sprawozdanie z realizacji Programu zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce Pożytek publiczny.

Wszystkie organizacje prawidłowo rozliczyły się z przekazanej dotacji, za wyjątkiem Stowarzyszenia 3xp Puszcza Pełna Przygód. Dotacja w pełnej kwocie 1000,- zł została zwrócona – przyczyną było niezrealizowanie zadania Lipa na sportowo (Stoisko sędziowskie do siatkówki – było droższe niż przewidziano w projekcie).

Cztery Stowarzyszenia zwróciły do budżetu drobne kwoty wynikające z rozliczenia, 3,31 zł; 0,60 zł, 13,87zł , 0,01 zł.

Łącznie wydano na dotacje dla organizacji pozarządowych 107 482,21 zł.

Stowarzyszenia realizują swoje zadania nie tylko wykorzystując środki z budżetu gminy ale również wnioskuje do innych podmiotów, między innymi do Lokalnej Grupy Działania „Kraina Trzech Rzek”.

Na pożyczki dla organizacji pozarządowych realizujących projekty grantowe z LGD zabezpieczono w budżecie Gminy 72.000 zł. Wpłynęło 6 wniosków o udzielenie pożyczek. Ostatecznie przyznano pożyczki na kwotę 43.769,78 zł.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa projektu	Wysokość pożyczki w 2019 r.
1.	Stowarzyszenie „Aktywni Razem”	Walk Walk Aktywnie i Turystycznie	6.363,00 zł
2.	Stowarzyszenie „AleBabki”	„AleBabki dla kobiet – uczymy się, motywujemy, działamy!”	0,00 zł
3.	Kółko Rolnicze w Skrzetuszu	Warsztaty Florystyczne w Skrzetuszu	3.976,88 zł
4.	Stowarzyszenie Rozwojowi w Gorzewie	Biesiada pod wiatą	11.708,26 zł
5.	Stowarzyszenie 3xP „Puszcza Pełna Przygód”	Rowerem do rezerwatu „Bagno Chlebowo”	12.726,00 zł

6.	Kółko Rolnicze w Skrzetuszu	„W zdrowym ciele zdrowy duch – dla dzieci i dorosłych na świeżym powietrzu ważny jest ruch” Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej	8.995,64 zł
Razem:			43.769,78 zł

Stowarzyszeniu ALE Babki odmówiono przyznania pożyczki gdyż realizowane zadanie (wyjazd integracyjny połączony z warsztatami tylko dla członków stowarzyszenia) nie wpisywało się w katalog zadań własnych gminy.

Nowo utworzone organizacje na terenie Gminy to: Koło Gospodyń Wiejskich w Wiardunkach, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Boruchowie oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Nininie.

13. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami i organizacjami.

Gmina Ryczywół nie ogranicza się tylko i wyłącznie do działań lokalnych. Od 2008 roku Gmina jest aktywnym członkiem **Lokalnej Grupy Działania „Kraina Trzech Rzek”** obejmującej swoim działaniem Gminę Oborniki, Murowana Goślina i od 2015 roku Suchy Las. W ramach działalności LGD nie tylko Gmina ale również stowarzyszenia, przedsiębiorcy oraz osoby fizyczne pozyskują środki finansowe zarówno na inwestycje, działania społeczne, zakładanie firm jak i rozwój przedsiębiorstw.

Gmina jest członkiem **Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych** (WOKiSS) w Poznaniu. W ramach składek członkowskich, zarówno pracownicy Urzędu Gminy, radni, jak i pracownicy jednostek organizacyjnych, uczestniczą w nieodpłatnych szkoleniach tematycznych. W ramach WOKiSS działają kluby Wójtów, Skarbników, Sekretarzy i Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów. Spotkania w ramach Klubów połączone są z wykładami szkoleniowymi, a jednocześnie są okazją do wymiany doświadczeń między poszczególnymi samorządami. W 2019 roku od marca do października Wójt Gminy uczestniczył w Akademii Wójtów i Burmistrzów zorganizowanej przez WOKiSS dla nowowybranych wójtów, burmistrzów i prezydentów.

Od wielu lat Gmina jest również członkiem **Związku Stowarzyszeń Pilskiego Banku Żywności**. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole przy współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności w Pile realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2018 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, celem programu było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie wrzesień 2018 - czerwiec 2019. Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie 2018 obejmował artykuły spożywcze w łącznej ilości ok. 49 kg na osobę, w naszej gminie było

to 47,58 kg. Łącznie otrzymaliśmy 24 173,60 kg żywności, wydanych zostało 1476 paczek żywnościowych.

Pomoc żywnościowa trafiła do 508 osób, które zostały zakwalifikowane zgodnie z wytycznymi MRPiPS.

Co roku na mocy zawieranego z Gminą Oborniki porozumienia w sprawie realizacji zadań w zakresie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt Gmina Ryczywół przekazuje dotacje, która w roku 2019 wyniosła 56.430,00 zł.

Urząd Gminy w Ryczywole współpracuje również z Powiatowym Urzędem Pracy w Obornikach. W 2019 roku zawarte zostały łącznie trzy umowy, w tym dwie umowy na staż oraz jedna umowę na roboty publiczne. Umowa na roboty publiczne obejmowała okres 5 miesięcy. Umowy stażowe zawarte były na okres 10 miesięcy oraz 5 miesięcy.

W trybie ciągłym przebiega współpraca z służbą kuratorską Sądu Rejonowego w Obornikach w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych przez osoby skazane wyrokami sądowymi. Osoby te wykonują najczęściej prace porządkowe na terenie gminy i poszczególnych sołectw. W 2019 roku do tego rodzaju prac skierowano 22 osoby.

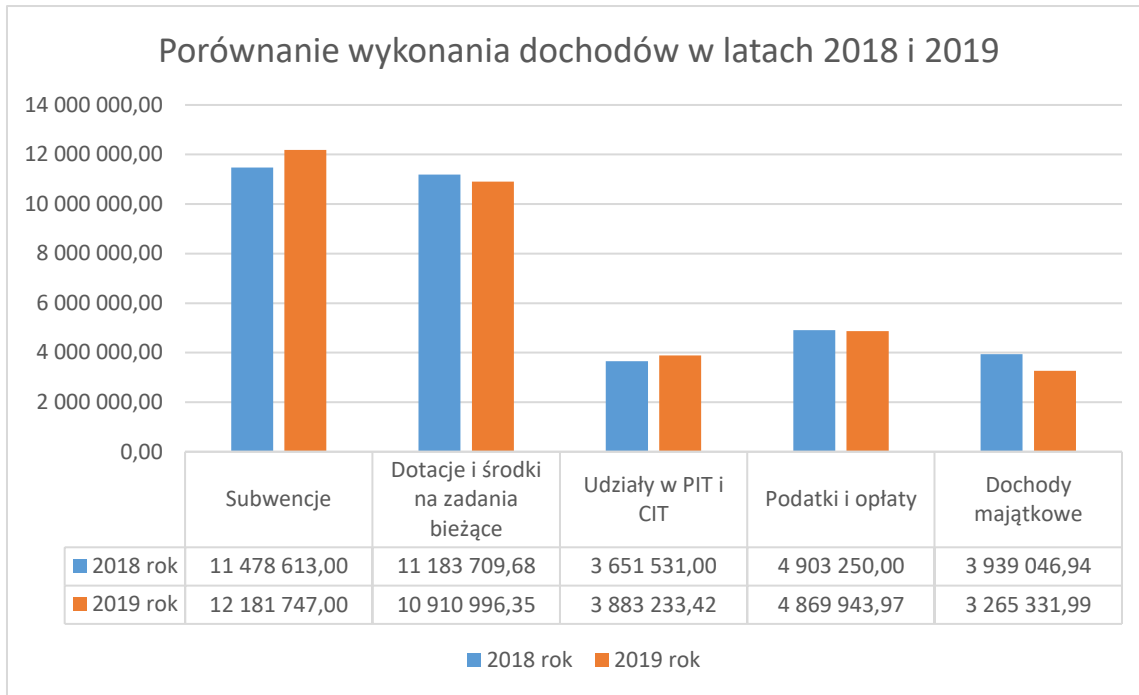
14. Informacje finansowe

Szczegółowe informacje na temat finansów Gminy Ryczywół zawiera odrębny dokument

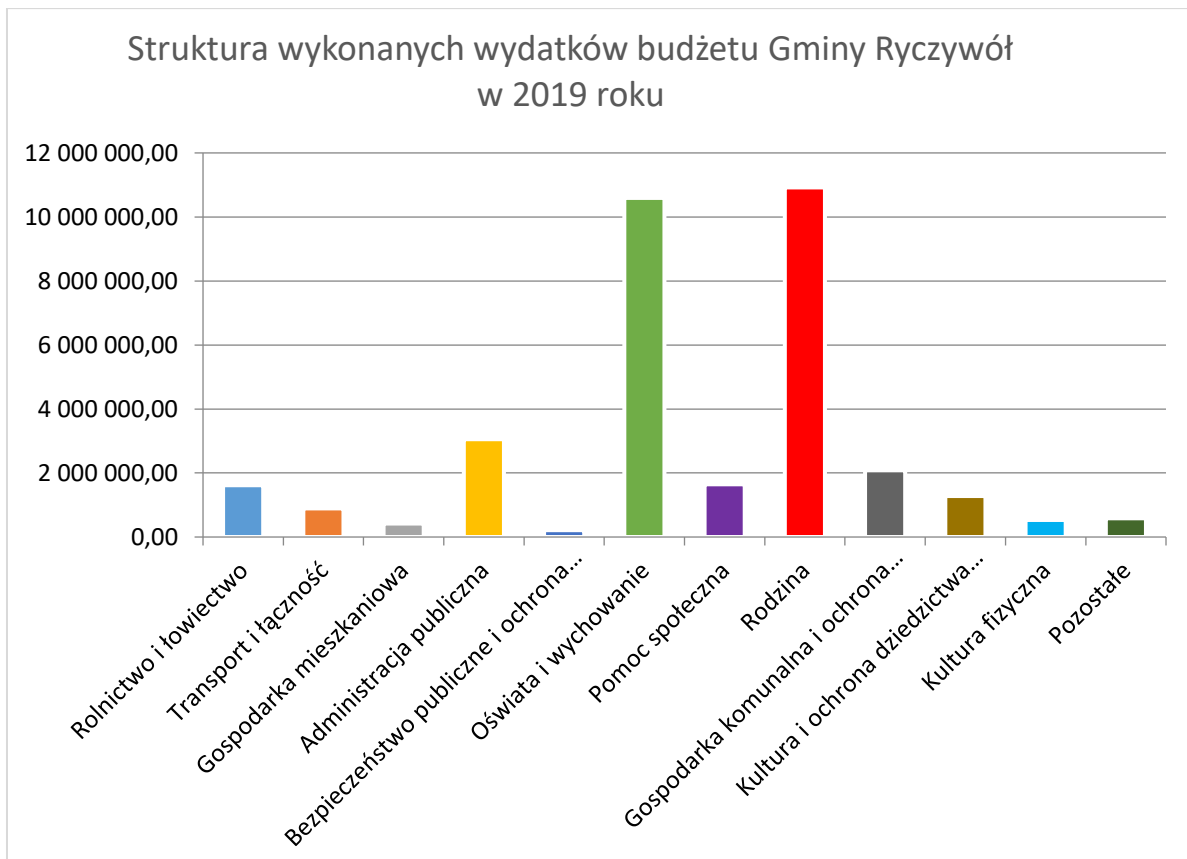
pod nazwą „Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Ryczywół za 2019 rok” opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce Zbiór aktów prawa miejscowego – Zarządzenia 2020 – Zarządzenie Nr 21/2020 z dnia 30 marca 2020 roku.

Uchwalony przez Radę Gminy budżet na 2019 rok wynosił po stronie dochodów 31 4865 999,00 zł natomiast po uwzględnieniu zmian w trakcie roku zakładał ich realizację w wysokości 36 331 904,93 zł. Uchwalony plan wydatków budżetu wynosił 30 774 007,24 zł, natomiast po uwzględnieniu zmian wprowadzonych w ciągu roku wynosił 37 957 486,17 zł. Uchwalony na 2019 rok budżet przewidywał nadwyżkę w kwocie 712 991,76 zł. W okresie sprawozdawczym budżet zmieniany był Uchwałami Rady Gminy oraz Zarządzeniami Wójta Gminy. Na koniec 2019 roku po wprowadzonych zmianach planowany budżet zamykał się deficytem w kwocie 1625 581,24 zł. Źródłem pokrycia deficytu miały być przychody z tytułu rozdysponowanych wolnych środków.

Dochody budżetu na plan 36 331 904,93 zł wykonano 36 486 287,23 zł. Wykonanie dochodów w 2019 roku było wyższe od wykonania roku 2018 o 1,24 %. Porównanie realizacji dochodów w poszczególnych źródłach przedstawia poniższa tabela.

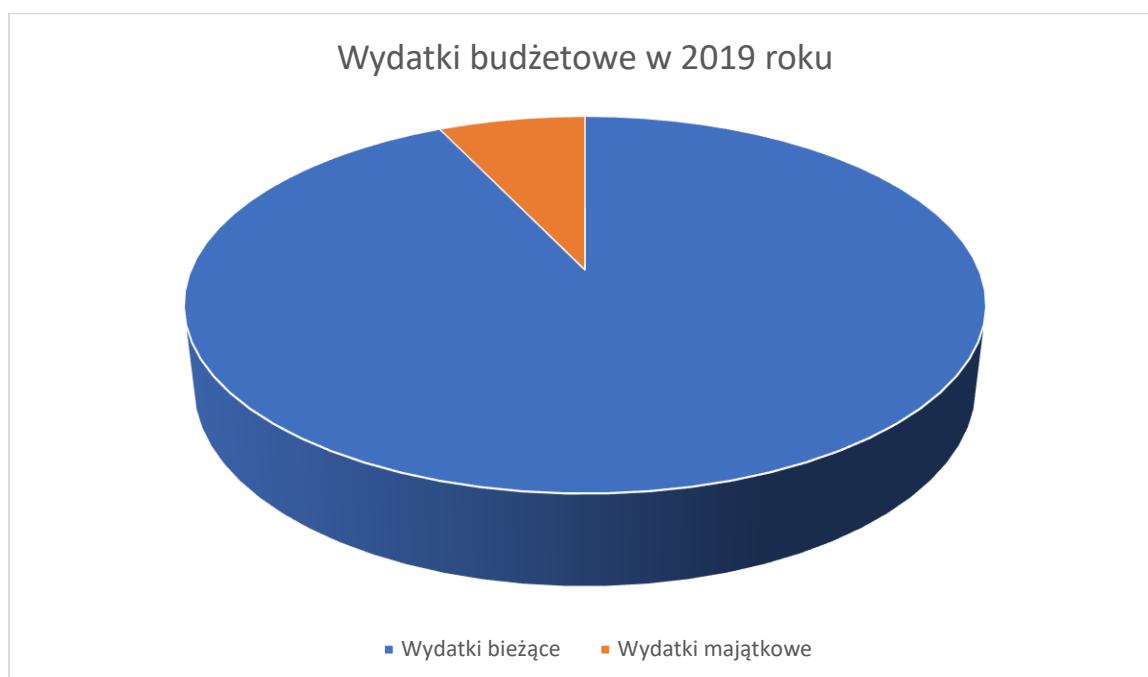

Wydatki gminy zostały wykonane w kwocie 33 845 613,97 zł. Strukturę wykonania wydatków w poszczególnych działach przedstawia poniższy wykres.

W 2019 roku zrealizowano zadania majątkowe za łączną kwotę 2 396 722,80 zł. Źródłem finansowania inwestycji były dochody własne Gminy, rozdysponowane wolne środki oraz dotacje.

Udział poniesionych wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosił 7,08 %.

Wydatki majątkowe stanowią:

- wydatki na zadania inwestycyjne wyniosły – 2 353 632,80 zł,
- dotacje celowe tytułem pomocy finansowej na realizację zadań majątkowych – 43 090,00 zł.

Wykaz otrzymanych dofinansowań w 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa zadania	Instytucja finansująca	Pozyskana kwota
1	Remont pomnika ofiar I wojny światowej na cmentarzu parafialnym w Ryczywole	Wojewoda Wielkopolski	20 000,00 zł
2	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Gorzewie II etap	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	74 250,00 zł

3	Budowa Otwartych Stref Aktywności w miejscowościach Dąbrówka Ludomska, Ninino, Tłukawy, Wiardunki i Zawady	Ministerstwo Sportu i Turystyki	83 197,00 zł
4	Zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu „Aktywna Tablica”		28 000,00 zł
5	Nagroda w ramach konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” dla sołectwa Lipa	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	5 000,00 zł
6	Remont zakrystii kościoła ewangelickiego w Ryczywole	Powiat Obornicki	20 000,00 zł
7	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej WTZ w Wiardunkach i Zespołu Szkół w Ludomach – refundacja	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach WRPO	602 749,57 zł

W wyniku realizacji budżet Gminy zamknął się nadwyżką w kwocie 2 640 673,26 zł.

Na koniec 2019 roku zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych wynosiło 7 088 865,62 zł, w tym:

1. Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – pożyczka na budowę drogi w Tłukawach – 65 470,58 zł,
2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – pożyczka na budowę hali widowiskowo sportowej w Ryczywole -1 520 660,00 zł,
3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – pożyczka na budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami we wsiach Gorzewo, Łaszczewiec i Ludomy – 65 715,04 zł,
4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Wiardunkach – budynek WTZ i Termomodernizacja Zespołu Szkół w Ludomach – 237 020,00 zł,
5. PKO SA – emisja obligacji w latach 2017-2018 – 5 200 000,00 zł.

Gmina na koniec 2019 roku posiadała udziały w następujących spółkach:

Lp.	Nazwa spółki	Wartość udziałów
1	TUW Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	250,00 zł
2	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Kopaszynie	219 000,00 zł
3	Przedsiębiorstwo Komunalne w Ryczywole	6 499 000,00 zł

Łączna kwota posiadanych udziałów to: 6 718 250,00 zł.

15. Ewidencja działalności gospodarczej, największe przedsiębiorstwa.

Od 16 grudnia 2011r. Wójt Gminy przestał być organem ewidencyjnym działalności gospodarczej. Obecnie rejestr CEIDG prowadzony jest przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Od 17 grudnia 2011 roku do dnia 01.04.2019r. jako Urząd złożyliśmy 1025 wniosków, a spoza terenu gminy złożono 76 wniosków.

Stan aktualnych wpisów przedstawia tabela.

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2019
1.	Aktywne wpisy	321	319
2.	Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki cywilnej	2	5
3.	Zawieszony wpisy	49	59
4.	Wykreślone wpisy	230	313

Do największych firm z terenu naszej Gminy można zaliczyć:

- Międzynarodowy Transport Drogowy - Spedycja Jacek Jerzak
- Parkiety Sp. z o.o. Janowiak
- KJM Grupa Handlowa Katarzyna Mańkowska
- JOPP POL Eksport Import Ryszard Jopp i Krzysztof Jopp
- Grupa Producentów Grzybów Łuk-Mar Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo – Usługowe Bogumiła Hartwig
- Stolarstwo Usługi Budowlane i Handel Maciej Ignas
- Produkcja Handel Usługi TARTAK Andrzej Szepczyński
- Firma HANEX PLUS – Elżbieta Kukla

16. Promocja gminy

Co roku w budżecie planowane są środki na zakup artykułów promocyjnych z herbem Gminy. W ramach promocji Gminy Ryczywół w 2019 roku zostały zakupione gadżety reklamowe promujące Gminę Ryczywół takie jak: opaski odblaskowe, plecaki promocyjne, notesy eco z długopisem, długopisy, ołówki drewniane, pamięć USB wraz z kartonikiem, breloki latarki, papierowe torebki ozdobne oraz smycze z karabińczykiem. Zostały również sfinansowane nagrody w konkursie na Najpiękniejszy wieniec dożynkowy oraz nagrody dla Ochotniczych Straży Pożarnych za pierwsze trzy miejsca na zawodach Strażackich, które odbyły się w dniu 14 września 2019 roku.

We wrześniu 2019 roku wydany został Informator Urzędu Gminy w Ryczywole, zawierający m.in. informacje z działalności Rady Gminy i Wójta, bieżące urzędowe informacje ważne dla mieszkańców oraz plany inwestycyjne.

Prowadzona była również strona internetowa www.ryczywol.pl jako szybka i wygodna forma komunikacji Urzędu Gminy z mieszkańcami. Zamieszczane informacje dotyczą między innymi realizacji inwestycji, przerw w dostawie wody, terminów zbiórek odpadów wielkogabarytowych, zmian w dowozach szkolnych. Na stronie publikowane są również zaproszenia na wydarzenia mające się odbyć na terenie gminy, informacje o konkursach i szkoleniach, relacje zdjęciowe z minionych uroczystości, posiedzeń Rady Gminy i inne.